

SADRŽAJ

POGLAVLJE 22: REGIONALNA POLITIKA I KOORDINACIJA STRUKTURNIH INSTRUMENATA	3
I. Zakonodavni okvir.....	3
II. Institucionalni okvir	49
III. Administrativni kapaciteti.....	51
IV. Programiranje.....	63
V. Monitoring i evaluacija	70
VI. Finansijsko upravljanje i kontrola.....	70
VII. Postojanje statistike i korištenja strukturnih/kohezionih fondova.....	72

POGLAVLJE 22: REGIONALNA POLITIKA I KOORDINACIJA STRUKTURNIH INSTRUMENTATA

I. ZAKONODAVNI OKVIR

1. (1) **Opišite raspodjelu nadležnosti između različitih nivoa vlasti u BiH i obrazložite ključna načela regionalne politike, npr. na način kako je (djelimično) opisano u pitanju broj 16 i 17. Horizontalni element: a) Spisak pravnih propisa mora biti odgovarajući za različite nivoe vlasti u BiH (npr. RS navela zakone o gradovima ali Federacija BiH nije). Takođe je bitno navesti i kantonalne pravne propise, odnosno na ujednačen način za sve kantone u BiH. b) Navedite pravne propise koji uređuju dodatne oblasti bitne za koheziju politiku, poput istraživanja i inovacija, borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti. Ukoliko je moguće navedite mjesta gdje se pozivate na relevantna poglavlja. c) U pogledu propisa o životnoj sredini, dostavite i entitetske zakone o vodama.**

Структура БиХ уређена је Уставом БиХ који представља Анекс 4 Општег оквирног споразума за мир у БиХ и допуњен је Амандманом 1 на Устав БиХ („Службени гласник БиХ,“ број: 25/09). БиХ је сложена држава која се састоји од два ентитета: **Федерације БиХ** (која се у складу са својим уставним уређењем састоји од 10 кантона) и **Републике Српске** као и Бројко дистрикта БиХ. Устав БиХ садржи начелне одредбе о конститутивности трију народа, два ентитета, организацији законодавне, извршне власти, Уставног суда, Централне банке БиХ, надлежности институција БиХ.

У складу са статусом потенцијалног кандидата за чланство у ЕУ, у БиХ није дефинисан приступ регионалној политици и Европским структурним и инвестиционим фондовима. Ипак, позитивни прописи институција на појединим нивоима власти садрже начела за успостављање система за увођење и спровођење регионалне политике у БиХ. Такође, омогућено је учешће БиХ нивоа, ентитетског, кантоналног и јединица локалне самоуправе у програмима територијалне сарадње (транснационална и прекогранична сарадња).

Nadležnosti **Bosne i Hercegovine** propisane Člankom III Ustava BiH su:

- vanjska politika;
- vanjskotrgovinska politika;
- carinska politika;
- monetarna politika;
- financiranje institucija i međunarodnih obaveza BiH;
- politika useljavanja, izbjeglica i azila, kao i donošenje propisa o tome;
- provođenje međunarodnih i međuentitetskih krivičnihopravnih propisa uključujući i odnose sa interpolom;
- postavljanje i rad zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih uređaja;
- donošenje propisa o transportu među entitetima; te
- kontrola zračnog saobraćaja.

Sve funkcije koje nisu u nadležnosti institucija BiH pripadaju entitetima. Također, Ustav BiH omogućava preuzimanje dodatnih nadležnosti od strane institucija BiH uz suglasnost entiteta.

Takav primjer je oblast indirektnog oporezivanja, gdje su vlade Federacije i Republike Srpske, uz prethodnu suglasnost svojih parlamenata, 2003. godine sporazumno ovu nadležnost

prenijele na Parlamentarnu Skupštinu BiH. Donesen je Zakon o sustavu indirektnog oporezivanja u BiH („Službeni glasnik BiH,“ broj: 44/03, 52/04, 34/07, 49/09, 32/13 i 91/17) i osnovana je Uprava za neizravno oporezivanje BiH, jedina nadležna institucija za prikupljanje svih neizravnih poreza u BiH: poreza na dodanu vrijednost, carina, trošarina i putarine. Oblast direktnih poreza je u nadležnosti entiteta, FBiH i RS kao i Brčko Distrikta BiH.

Drugi primjer je sustav javnih nabava koje su regulirane jedinstvenim zakonom u Bosni i Hercegovini.

Na nivou BiH, propisi koji se, u određenoj mjeri odnose na kohezionu politiku su:

- Zakon o statistici Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH,“ broj: 26/04 i 42/04), član 8. stav 2. tač. c) i d);
- Zakon o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH,“ broj: 10/12);
- Odluka o ratifikaciji Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica i Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH,“ broj: 10/08 – Međunarodni ugovori);
- Odluka o formiranju Interresorne grupe za izradu Prijedloga nomenklature statističkih teritorijalnih jedinica u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH,“ broj: 32/12); te
- Odluka o postupcima i obrascima za podnošenje obavještenja o državnoj pomoći i praćenje državne pomoći („Službeni glasnik BiH,“ broj: 64/13).

Zakoni BiH koji se odnose na kohezionu politiku su:

Ekonomski razvoj i konkurentnost

- Zakon o carinskoj politici u BiH („Službeni glasnik BiH,“ broj: 58/15)

Rad i zapošljavanje

- Zakon o agenciji za rad i zapošljavanje BiH („Službeni glasnik BiH,“ broj: 21/03 i 43/09)

Konkurencija

- Zakon o konkurenciji („Službeni glasnik BiH,“ broj: 48/05, 76/07 i 80/09)

Javne nabavke

- Zakon o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH,“ broj: 39/14)

Budžetske odredbe

- Zakon o financiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH,“ broj: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13)
- Zakon o zaduživanju, dugu i jamstvima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH,“ broj: 52/05, 103/09 i 90/16)

S obzirom na to da se Federacija BiH sastoji od 10 kantona, Ustavom **Federacije BiH** propisana je podjela nadležnosti između federalne i kantonalne vlasti. Na temelju Ustava Federacije BiH, svaki od deset kantona je donio svoje ustave, kojim je propisana njihova zakonodavna, izvršna i sudska vlast, funkcionisanje organa lokalne samouprave, kao i regulisanje drugih pitanja. Ostali propisi Federacije BiH koji se, direktno ili indirektno odnose na kohezionu politiku su:

- Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 49/06 i 51/09);
- Zakon o Gradu Livno („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 32/17);
- Zakon o Gradu Goražde („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 32/17);
- Zakon o Gradu Cazin („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 32/17);
- Zakon o Gradu Zenica („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 80/14);
- Zakon o Gradu Tuzla („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 80/14);
- Zakon o Gradu Bihać („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 80/14);
- Zakon o Gradu Široki Brijeg („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 80/14).

Transport

- Zakon o cestama Federacije BiH („Službeni glasnik FBiH,“ broj:12/10, 16/10 i 66/13);
- Zakon o željeznicama Federacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 41/01 i 25/12);
- Zakon o unutrašnjoj i pomorskoj plovidbi plovodbi Federacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik FBiH,“ broj:73/05);
- Odluka o putničkoj pristojbi - naknadi za razvoj i unapređenje avio prometa u Federaciji BiH („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 34/13).

Životna sredina

Mehanizmi za praćenje poštivanja propisa iz oblasti životne sredine, njihove primjene i provedbe i stanja životne sredine sadržani su u setu zakona iz okoliša kojima se definiraju odredbe koje se tiču upravnog i inspekcijskog nadzora uz propisivanje prekršajnih odredbi u slučaju nepoštivanja.

Propisi iz oblasti zaštite okoliša su:

- Zakon o zaštiti okoliša („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 33/03 i 38/09);
- Zakon o vodama („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 70/06);
- Zakon o upravljanju otpadom („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 33/03 i 72/09 i 92/17);
- Zakon o zaštiti zraka („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 33/03 i 4/10);
- Zakon o zaštiti od buke („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 110/12);
- Zakon o zaštiti prirode („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 66/13).

Ekonomski razvoj i konkurentnost

- Zakon o poticanju razvoja male privrede Federacije BiH („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 19/06 i 25/09);
- Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 35/09 i 42/11);

- Закон o koncesijama („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 40/02 i 61/06).

Socijalna politika

- Закон o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službeni glasnik FBiH,“ broj 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 45/16); te
- Закон o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 13/18).

Rad i zapošljavanje

- Закон o radu („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 26/16);
- Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 55/00, 41/01, 22/05 i 09/08);
- Закон o zapošljavanju stranaca („Službeni glasnik Federacije BiH“ broj: 111/12).

Budžetske odredbe

- Закон o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Federacije BiH“ broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18);
- Закон o izvršavanju Budžeta Federacije BiH za 2018. godinu („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 5/18);
- Закон o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 86/07, 24/09, 44/10 i 30/16);
- Закон o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 83/09); te
- Закон o trezoru u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 26/16).

Уставом **Републике Српске** прописано је да је Република Српска јединствен и недјелјив уставноправни ентитет који обезбјеђује људска права и основне слободе, те вршење уставотворне, законодавне, извршне и судске функције уз поштовање конститутивности народа и осталих грађана без дискриминације у вршењу власти. Чланом 3, који је замијењен тачком 1 Амандмана LVI прописано је да Републици Српској припадају све државне функције и надлежности осим оних које су Уставом БиХ изричито пренесене на њене институције.

На нивоу Републике Српске, у складу са Законом о републичкој управи¹ („Службени гласник РС,“ број: 115/18) и Одлуком о остваривању координације републичких органа управе у спровођењу активности у области европских интеграција и међународне сарадње („Службени гласник РС,“ број: 47/13, 114/18) свеукупну координацију процеса европских интеграција, укључујући и спровођење финансијских инструмената ЕУ, врши Министарство за економске односе и регионалну сарадњу Републике

¹ Ступањем на снагу Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске”, број 115/18) престаје да важи Закон о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске”, број 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16, 57/16, 31/18) и назив Министарство за економске односе и регионалну сарадњу измијењено је у Министарство за европске интеграције и међународну сарадњу

Српске. У складу са Законом о републичкој управи и други органи јавне управе у Републици Српској, у складу са својим надлежностима, обављају послове из области европских интеграција и спроводе активности везано за учешће у програмирању, реализацији и извјештавању о реализацији финансијских инструмената ЕУ.

У Републици Српској, прописи који се, у одређеној мјери, односе на кохезиону политику су:

- Устав Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 21/92 – пречишћени текст, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05);
- Уставни Закон за спровођење Устава Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 21/92);
- Закон о републичкој управи;
- Закон о територијалној организацији Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 69/09, 70/12, 83/14, 106/15);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС,” број: 97/16);
- Закон о Влади („Службени гласник РС,” број: 118/08);
- Закон о Граду Бања Лука („Службени гласник РС,” број: 6/97);
- Закон о Граду Источно Сарајево („Службени гласник РС,” број: 25/93, 8/96, 27/96, 74/05);
- Закон о Граду Бијељина („Службени гласник РС,” број: 70/12);
- Закон о Граду Приједор („Службени гласник РС,” број: 70/12);
- Закон о Граду Добој („Службени гласник РС,” број: 70/12);
- Закон о Граду Требиње („Службени гласник РС,” број: 70/12);
- Закон о Граду Зворник („Службени гласник РС,” број: 106/15);
- Закон о оснивању Општине Станари („Службени гласник РС,” број: 83/14);
- Закон о удружењима и фондацијама („Службени гласник РС,” број: 52/01, 42/05);
- Закон о Фонду за развој источног дијела Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 52/07, 28/13);
- Закон о Фонду за развој и запошљавање Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 56/06, 28/13);
- Закон о порезу на добит Српске („Службени гласник РС,” број: 94/15 и 1/17); те
- Закон о страним улагањима Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 25/02, 24/04, 52/11, 68/13).

Транспорт

- Закон о унутрашњој пловидби („Службени гласник РС,” број: 58/01, 33/06, 1/08 и 100/11);
- Закон о жељезницама Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 19/17, 28/17 и 100/17);
- Закон о уговорима о превозу у жељезничком саобраћају („Службени гласник РС,” број: 50/10);
- Закон о превозу у друмском саобраћају Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 47/17);
- Закон о јавним путевима („Службени гласник РС,” број: 89/13);

- Закон о безбједности саобраћаја на путевима Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 63/11);
- Закон о жичарама за превоз лица („Службени гласник РС,” број: 108/13);
- Закон о радио-телевизији Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 49/06,73/08, 42/10,89/13 и 44/16); те
- Закон о телекомуникацијама („Службени гласник РС,” број: 19/96 и 64/06).

Животна средина

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС,” број: 71/12, 79/15);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС,” број: 111/13, 106/15 и 16/18);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС,” број: 124/11 и 46/17);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС,” број: 20/14);
- Закон о Националном парку Сутјеска („Службени гласник РС,” број: 121/12);
- Закон о Националном парку Козара („Службени гласник РС,” број: 121/12);
- Закон о Националним парковима („Службени гласник РС,” број: 75/10);
- Закон о Националном парку „Дрина“ („Службени гласник РС,” број: 63/17);
- Закон о фонду и финансирању заштите животне средине Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 117/11, 63/14 и 90/16); те
- Закон о водама („Службени гласник РС,” број: 50/06, 92/09, 121/12, 74/17).

Економски развој и конкурентност

- Закон о концесијама („Службени гласник РС,” број: 59/13);
- Закон о развоју малих и средњих предузећа („Службени гласник РС,” број: 50/13);
- Закон о занатско-предузетничкој дјелатности („Службени гласник РС,” број: 117/11, 121/12, 67/13 и 44/16); те
- Развојни програм Републике Српске - спровођење привредно-развојне компоненте путем Инвестиционо развојне банке Републике Српске

Социјална политика

- Закон о социјалној заштити („Службени гласник РС,” број: 37/12 и 90/16); те
- Закон о дјечијој заштити („Службени гласник РС,” број: 4/02, пречишћен текст 17/08, 1/09).

Рад и запошљавање

- Закон о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености („Службени гласник РС,” број: 30/10 и 102/12).

Конкурентност

- Закон о систему државне помоћи у БиХ („Службени гласник БиХ”, број: 10/12) Влада Републике Српске, као орган за спровођење Закона о систему државне помоћи у БиХ на територији Републике Српске, донијела је, уз претходну сагласност Савјета, уредбе којима се ближе регулише ова област, и то:

- Уредбу о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској („Службени гласник РС,” број: 105/13);
- Уредбу о начину и поступку пријављивања државне помоћи у Републици Српској („Службени гласник РС,” број: 105/13); и
- Уредбу о методологији израде Годишњег извјештаја и пописа додијељене државне помоћи у Републици Српској („Службени гласник РС,” број: 54/14).

Јавне набавке

- Закон о јавним набавкама БиХ („Службени гласник БиХ,” број: 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10, 87/13, 47/14); те
- Закон о јавном-приватном партнерству Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 59/09 и 63/11).

Буџетске одредбе

- Закон о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16);
- Закон о извршењу буџета Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 114/17 и 45/18)²;
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске („Службени гласник РС,” број: ој 71/12, 52/14, 114/17); те
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник РС,” број: 94/15).

Истраживање и иновације

- Закон о научно-истраживачкој дјелатности и технолошком развоју („Службени гласник РС,” број: 6/12, 33/14);

Стратегија научног и технолошког развоја Републике Српске 2017-2021 „Знање за развој” (усвојена на 18. сједници Народне скупштине Републике Српске, која је одржана 27. априла 2017. године).

Aneksom II. Опћег оквирног споразума за мир у Bosni i Hercegovini **Brčko distrikt BiH** definiran je kao „јединица локалне самоуправе која је под суверенитетом Bosne i Hercegovine”. Као уставна категорија са надлежностима усвајања vlastitih zakona Brčko distrikt BiH на polju evropskih integracija pored prava u obavezi је preuzeti i određene obaveze. U том контексту, а препознавајући и значај regionalne saradnje Brčko је zbog proaktivnog pristupa u kontekstu regionalne saradnje sada prepoznato kao lider на polju evropskih integracija među ostalim regijama u BiH. Taj proaktivni pristup ogleда se prvenstveno kroz активно sudjelovanje u radu i članstvo u transnacionalnim kooperativnim mrežama tačnije u:

- Skupštini evropskih regija;
- Institutu regija Evrope te euroregijama;
- „Dunav – Drava – Sava“;

² Закон о извршењу буџета доноси се крајем године за наредну годину заједно са Буџетом Републике

- „Drina – Sava“; i
- „Drina – Sava – Majeвица“.

Zbog specifičnosti Distrikta kao posebnog oblika lokalne samouprave, u nastavku su nadležnosti Distrikta koje su utvrđene Statutom.

Nadležnosti Distrikta su:

- privreda Distrikta;
- finansije Distrikta;
- javna imovina;
- javne usluge/infrastruktura;
- kultura;
- obrazovanje;
- zdravstvena zaštita;
- zaštita okoliša;
- socijalna politika;
- pravosuđe i pravne usluge;
- policija;
- stambena pitanja;
- urbanizam i prostorno planiranje; te
- ostale nadležnosti potrebne za funkcioniranje Distrikta kao jedinstvene administrativne jedinice lokalne samouprave.

Za razliku od drugih lokalnih nivoa vlasti, Brčko distrikt BiH ima određene nadležnosti koje nemaju drugi nivoi lokalne vlasti u entitetima, kao što su pravosuđe i policija, ili pak ima neke nadležnosti koje ne dijeli s drugim nivoima, kao što je npr. obrazovanje i zdravstvo. Ovdje se radi o tome da Brčko ima osnovni i apelacioni sud, javno tužilaštvo, pravosudnu komisiju i policiju. Međutim, i druge nadležnosti se specifično provode npr. obrazovanje koje je u vlastitoj nadležnosti. Brčko distrikt BiH finansira se i iz prihoda Bosne i Hercegovine i njenih entiteta na način da Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine svake godine jedan dio prihoda raspoređuje za finansiranje potreba entiteta i Brčko distrikta BiH. Iz nadležnosti koje su dodijeljene Brčko distriktu Bosne i Hercegovine vidimo da je kapacitet tih nadležnosti široko rasprostranjen pa zaključujemo da su, u odnosu na druge jedinice lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, nadležnosti Brčko distrikta BiH date mnogo šire od nadležnosti jedinica lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ili Republici Srpskoj. To ostavlja dosta prostora za unaprijeđenje regionalne saradnje u kontekstu EU kondicionalnosti i razvijanja regionalnih politika u svim segmentima svoje nadležnosti za Distrikt.

Propisi **Unsko-sanskog kantona** koji se odnose na kohezionu politiku:

1.

- Ustav Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik USK,“ broj: 1/04 i 11/04);
- Zakon o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik USK,“ broj: 8/11);
- Zakon o Vladi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik USK,“ broj: 5/08);
- Zakon o organizaciji i nadležnostima kantonalnih organa uprave i upravnih

- organizacija („Službeni glasnik USK,“ broj: 9/13, 11/14, 8/15, 16/17 i 25/17);
- Integrirana Strategija razvoja Unsko-sanskog kantona 2014-2020.

2.

- Zakon o zaštiti od buke („Službeni glasnik USK,“ broj: 3/13);
- Zakon o vodama („Službeni glasnik USK,“ broj: 4/11);
- Zakon o šumama („Službeni glasnik USK,“ broj: 22/12 ,12/17 i 25/17);
- Zakon o prostornom uređenju i građenju („Službeni glasnik USK,“ broj: 12/13);
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik USK,“ broj: 4/11, 11/11, 13/12 i 14/17);
- Zakon o upravljanju otpadom USK („Službeni glasnik USK,“ broj: 4/12 i 8/14);

3.

- Zakon o izvršavanju budžeta Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik USK,“ broj: 12/18);
- Zakon o porezu na promet nekretnina („Službeni glasnik USK,“ broj: 6/04 i 18/04);
- Zakon o porezu na imovinu nasljeđe i poklon („Službeni glasnik USK,“ broj: 4/09 i 12/18);
- Zakon o sudskim taksam USK („Službeni glasnik USK,“ broj: 17/18);
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik USK,“ broj: 11/15, 24/18);
- Zakon o administrativnim taksama i tarifi kantonalnih administrativnih taksi („Službeni glasnik USK,“ broj: 3/97, 9/98, 9/99, 7/01, 4/03, 20/04, 4/09, 19/11 i 29/12, 13/15);
- Zakon o plaćama i naknadama članova organa upravljanja, rukovođenja i drugih organa kantonalnih javnih preduzeća, ustanova čiji je osnivač Unsko-sanski kanton i institucije Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik USK,“ broj: 16/16);
- Zakon o porezu na promet nekretnina („Službeni glasnik USK,“ broj: 6/04);
- Zakon o plaćama, naknadama i novčanim primanjima poslanika u skupštini Unsko-sanskog kantona i nosioca izvršnih i drugih funkcija u Vladi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik USK,“ broj: 6/04, 3/07, 11/07, 13/07, 8/08, 4/14);
- Zakon o javno privatnom partnerstvu („Službeni glasnik USK,“ broj:19/12);
- Zakon o koncesijama („Službeni glasnik USK,“ broj:10/03, 7/09, 19/13 i 9/17);
- Zakon o turizmu Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik USK,“ broj: 8/17);
- Zakon o geološkim istraživanjima („Službeni glasnik USK-a,“ broj: 19/11 i 23/11);
- Zakon o poticaju male privrede Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik USK,“ 19/11);
- Zakon o rudarstvu Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik USK,“ broj: 9/11);
- Uredba o kriterijima ocjene i odobravanja projekata javno – privatnog partnerstva („Službeni glasnik USK,“ broj: 8/13);
- Uredba o educiranju učesnika u postupcima pripreme i provedbe projekata javno - privatnog partnerstva („Službeni glasnik USK,“ broj: 8/13); te
- Uredba o nadzoru provedbe projekata javno - privatnog partnerstva („Službeni glasnik USK,“ broj: 8/13).

4.

- Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i porodice sa djecom („Službeni glasnik USK,“ broj: 5/00, 7/01, 11/04 i 23/18);
- Zakon o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica (“Službeni glasnik USK,“ broj: 3/05, 1/09, 29/12, 24/18).

5.

- Zakon o novčanim podrškama u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji na Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik USK,“ broj: 07/08 i 4/12);
- Zakon o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda („Službeni glasnik USK,“ broj: 1/08);
- Zakon o izdavačkoj djelatnosti Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik USK,“ broj: 12/03 i 15/10); te
- Zakon o visokom obrazovanju Unsko-sanskog kantona (prečišćeni tekst) („Službeni glasnik USK,“ broj: 24/17).

Propisi u **Županiji Posavskoj** koji se neposredno odnose na kohezijsku politiku su sljedeći:

1. Ustav i propisi koji se u određenoj mjeri odnose na kohezijsku politiku:

- Ustav Županije Posavske („Narodne novine ŽP,“ broj: 1/96, 3/96, 7/99, 3/00, 5/00, 7/04);
- Zakon o Vladi Županije Posavske („Narodne novine ŽP,“ broj: 1/96, 4/96, 8/00, 2/07); te
- Zakon o lokalnoj samoupravi Županije Posavske („Narodne novine ŽP,“ broj: 7/00).

2. *Transport*

- Zakon o sigurnosti prometa na cestama u Županiji Posavskoj („Narodne novine ŽP,“ broj: 1/99)

3. *Okoliš*

- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine ŽP,“ broj: 4/00);
- Zakon o šumama („Narodne novine ŽP,“ broj: 9/13);
- Zakon o prostornom uređenju i građenju Županije Posavske („Narodne novine ŽP,“ broj: 6/16); te
- Zakon o vodama („Narodne novine ŽP,“ broj: 2/00);

4. *Ekonomski razvoj i konkurentnost*

- Zakon o koncesijama („Narodne novine ŽP,“ broj: 6/14);
- Strategija razvoja Županije Posavske za razdoblje 2016 – 2020;
- Uredba Vlade Županije Posavske o Uredu za razvoj i europske integracije Županije Posavske („Narodne novine ŽP,“ broj: 6/17);
- Zakon o Županijskoj Agenciji za privatizaciju („Narodne novine ŽP,“ broj: 2/97 i 5/97);

- Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva u Županiji Posavskoj („Narodne novine ŽP,“ broj: 3/10 i 3/13).

5. *Socijalna politika*

- Zakon o socijalnoj zaštiti („Narodne novine ŽP,“ broj: 3/04, 4/07); te
- Zakon o dopunskim pravima branitelja u Županiji Posavskoj (Narodne novine ŽP,“ broj: 7/09, 8/14).

6. *Rad i zapošljavanje*

- Odredbe federalnog zakona

7. *Konkurencija*

- Zakon o javno-privatnom partnerstvu (Narodne novine ŽP,“ broj 4/13)

8. *Javne nabavke*

- Provode se prema Zakonu o javnim nabavkama - nivo BiH

9. *Budžetske odredbe*

- Zakon o porezu na imovinu, nasljeđe i dar („Narodne novine ŽP,“ broj: 9/08, 4/09);
- Zakon o izvršavanju Proračuna Županije Posavske (donosi se krajem godine zajedno s Proračunom Županije Posavske);
- Zakon o porezu na promet nekretnina („Narodne novine ŽP,“ broj: 11/09).

b1. *Istraživanja i inovacije*

- Zakon o znanstveno-istraživačkoj djelatnosti;
- Zakon o visokom obrazovanju („Narodne novine ŽP,“ broj: 1/10, 4/11)

b2. *Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti*

- Navedeno kroz propise u dijelu „Socijalna politika“.

Propisi u **Tuzlanskom kantonu** koji se neposredno odnose na kohezijsku politiku su sljedeći:

1. *Ustav*

- Ustav Tuzlanskog kantona („Službeni glasnik TPK,“ broj: 7/97 i 3/99 i “Službeni glasnik TK,“ broj: 13/99, 10/00, 14/02 i 6/04 i 10/04)

2. *Transport*

- Zakon o cestovnom prijevozu na području Tuzlanskog kantona („Službeni glasnik TK,“ broj: 15/11, 2/14 i 9/16); te
- Zakon o osnivanju Javnog preduzeća „Međunarodni aerodrom Tuzla“ („Službeni

glasnik TK,“ broj: 1/98,6/98,11/05,9/10,9/12, 15/11, i 9/15)

3. *Životna sredina*

- Zakon o zaštiti od buke („Službeni glasnik TK,“ broj: 3/16);
- Zakon o prostornom uređenju i građenju („Službeni glasnik TK,“ broj: 4/13,5/13,3/15,2/16 i 4/17);
- Zakon o šumama („Službeni glasnik TK,“ broj: 6/11, 9/12, 17/13, 2/15, 6/15 i 7/17);
- Zakon o vodama („Službeni glasnik TK,“ broj: 11/08);
- Zakon o uslovima i postupku legalizacije bespravno izgrađenih građevina („Službeni glasnik TK,“ broj: 3/06, 1/07, 5/08, 10/11 i 7/17);
- Zakon o proglašenju dijela područja planine Konjuh zaštićenim pejzažom („Službeni glasnik TK,“ broj: „Konjuh“ 13/09, 8/14 i 14/17); te
- Prostorni plan za područje Tuzlanskog kantona 2005 - 2025. godine.

4. *Ekonomski razvoj i konkurentnost*

- Strategija razvoja Tuzlanskog kantona za period 2016-2020.godina („Službeni glasnik TK,“ broj: 2/16);
- Zakon o javno-privatnom partnerstvu („Službeni glasnik TK,“ broj: 19/17);
- Zakon o koncesijama („Službeni glasnik TK,“ broj: 6/11, 1/13, 11/14, 12/16 i 14/17);
- Zakon o geološkim istraživanjima Tuzlanskog kantona („Službeni glasnik TK,“ broj: 14/11); te
- Zakon o rudarstvu Tuzlanskog kantona („Službeni glasnik TK,“ broj: 14/11 i 8/13).

5. *Socijalna politika*

- Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji sa djecom („Službeni glasnik TK,“ broj: 11/9, 5/12, 7/14, 11/15, 13/16 i 4/48).

6. *Rad i zapošljavanje*

- Zakon o podsticajima za zapošljavanje i intervencijama u privrednim subjektima (Službeni glasnik TK,“ broj: 8/14).

7. *Konkurencija*

- Odluka o mjerama neposredne kontrole cijena (Službeni glasnik TK,“ broj: 15/07).

8. *Javne nabavke*

- Provede se prema Zakonu o javnim nabavkama – nivo BiH

9. *Budžetske odredbe*

- Budžet Tuzlanskog kantona za 2018. godinu („Službeni glasnik TK,“ broj: 19/17);
- Zakon o izvršenju Budžeta Tuzlanskog kantona za 2018. godinu („Službeni glasnik TK,“ broj: 19/17 i 11/18);
- Zakona o pripadnosti javnih prihoda na području Tuzlanskog kantona i finansiranju

- Tuzlanskog kantona („Službeni glasnik TK,“ broj: 12/05, 8/06 i 5/09);
- Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju Tuzlanskog kantona („Službeni glasnik TK,“ broj: 8/14, 2/16 i 4/18);
 - Zakon o porezu na promet nepokretnosti i prava („Službeni glasnik TK,“ broj: 3/13, 12/16 i 11/18);
 - Zakon o porezu na imovinu, nasljeđe i poklon („Službeni glasnik TK,“ broj: 4/10);
 - Zakon o sudskim taksama („Službeni glasnik TK,“ broj: 4/16); te
 - Zakona o kantonalnim administrativnim taksama i Tarifí kantonalnih administrativnih taksi („Službeni glasnik TK,“ broj: 06/12 i 15/13).

b1. Istraživanje i inovacije

- Zakon o naučno-istraživačkom radu („Službeni glasnik TK,“ broj: 6/99 i 14/17); te
- Zakon o visokom obrazovanju („Službeni glasnik TK,“ broj: 13/12,16/13, 7/14, 8/14 i 5/17).

b2. Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti

- Zakon o raseljenim osobama i povratnicima u Tuzlanski kanton i izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik TK,“ broj: 15/11); te
- Zakon o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji („Službeni glasnik TK,“ broj: 1 /12, 12/16.

Navedeno kroz opće propise u dijelu „Socijalna politika“.

Zeničko-dobojski kanton

Na nivou Zeničko-dobojskog kantona postoji tijelo za regionalni razvoj. Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte Zeničko-dobojskog kantona - posebna stručna služba Vlade Kantona.

(Uredba o Stručnoj službi za razvoj i međunarodne projekte Zeničko-dobojskog kantona, „Službeni glasnik ZDK,“ broj: 12/03 5/06 1/11 3/14 i broj 4/14 – prečišćeni tekst). Finansira se iz budžeta Zeničko-dobojskog kantona. Zadužena je za planiranje i upravljanje razvojem na području Zeničko-dobojskog kantona te međunarodne projekte finansirane iz međunarodnih i bilateralnih fondova. Također, postoji i Regionalna razvojna agencija za regiju Centralna BiH – društvo sa ograničenom odgovornošću (osnivači su 15 općina, 2 kantona, 15 poslovnih udruženja, 1 međunarodna organizacija i 1 mikrokreditna organizacija). Agencija, odnosno programi koje provodi, oslanjaju se na finansijske resurse donatora, organizacija i osnivača. Uloga joj je jačanje kapaciteta svih interesnih skupina u nastojanju da se poboljšaju ekonomske performanse regije Centralna BiH kroz podršku u korištenju fondova za ekonomski razvoj i pružanje podrške razvoju malih i srednjih preduzeća u cilju jačanja konkurentnosti regije i osiguravanja otvaranja novih radnih mjesta.

Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 13/98, 8/00 i 2/05) propisuje da je općina samostalna u odlučivanju u poslovima iz samoupravnog djelokruga, u skladu sa Ustavom i Zakonom, a podliježe upravnom nadzoru koji obavljaju nadležni organi Kantona. Zakon također propisuje da općine mogu pristupiti međunarodnim udruženjima lokalnih zajednica i saradivati sa odgovarajućim lokalnim jedinicama drugih država u skladu sa

Ustavom i Zakonom. U skladu s tim lokalne zajednice bez smetnje učestvuju u projektima prekogranične i transnacionalne saradnje.

U načelu regionalna politika osigurava koordinaciju procesa, odnosno provođenje aktivnosti u cilju osiguranja što većeg stepena usklađenosti i koherentnosti u radu institucija svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini vezano za izvršenje ugovornih obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica i Bosne i Hercegovine, kao i drugih obaveza iz procesa evropskih integracija; koordinaciju komunikacije između institucija u Bosni i Hercegovini, s ciljem osiguranja i iznošenja usaglašenog stava ispred Bosne i Hercegovine u komunikaciji s institucijama Evropske unije; planiranje i koordinaciju aktivnosti potrebnih za sprovođenje kohezivne politike Evropske unije, kao i koordinaciju u ostvarivanju strateških evropskih ciljeva kroz korištenje evropskih strukturnih i investicionih fondova.

1. Ustav i propisi koji se u određenoj mjeri odnose na kohezivnu politiku

- Ustav Zeničko-dobojskog kantona („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 7/96, „Službeni glasnik ZDK“, broj 1/96, 10/00, 10/00, 8/04 i 10/04);
- Deklaracija o proglašenju Zeničko-dobojskog kantona otvorenim kantonom („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 3/98);
- Zakon o prenošenju određenih ovlasti Kantona na Općine („Službeni glasnik ZDK,“ broj 13/98); te
- Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 13/98, 8/00 i 2/05).

2. Transport

- Zakon o preuzimanju, izmjenama i dopunama zakona o sigurnost prometa na putevima („Službeni glasnik SRBiH,“ broj: 3/90, 9/90, 40/90 i 38/91 i „Službeni glasnik ZDK,“ broj: 13/97)

3. Životna sredina

- Zakon o zaštiti okoliša („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 1/00)
- Zakon o zaštiti od buke („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 2/08 1/14);
- Plan upravljanja otpadom na području Zeničko-dobojskog kantona („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 1/09);
- Zakon o šumama („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 8/13 1/15);
- Zakon o vodama („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 17/07);
- Zakon o prostornom uređenju i građenju („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 1/14); te
- Prostorni plan Zeničko-dobojskog kantona (2009-2029.) („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 4/09 i 6/09).

4. Ekonomski razvoj i konkurentnost

- Zakon o javno-privatnom partnerstvu („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 6/16);
- Zakon o koncesijama (prečišćen tekst), („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 5/03 3/13);
- Zakon o istraživanjima i eksploataciji mineralnih resursa („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 13/00 3/08);
- Zakon o geološkim istraživanjima Zeničko-dobojskog kantona („Službeni glasnik

ZDK,“ broj: 8/12);

- Zakon o rudarstvu Zeničko-dobojskog kantona („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 10/12);
- Zakon o Agenciji za privatizaciju Zeničko-dobojskog kantona (“Službeni glasnik ZDK,“ broj: 4/97, 15/97, 6/01 i 8/10); te
- Zakon o poticaju razvoja male privrede („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 7/16).

5. Socijalna politika

- Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji s djecom („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 13/07 13/11 3/15);
- Zakon o socijalno neprofitnom stanovanju Zeničko-dobojskog kantona („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 13/13);
- Zakon o raseljenim osobama i povratnicima („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 6/06 i 10/11);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o raseljenim osobama i povratnicima („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 10/08);
- Zakon o dopunskim pravima branitelja i članova njihovih obitelji („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 6/06, 9/07 i 1/14).

6. Rad i zapošljavanje

- Zakon o radu u Zeničko-dobojskom kantonu („Službeni glasnik ZDK,“ broj: 11/02 11/05 i 9/10).

7. Konkurencija

- Odluka o mjerama neposredne kontrole cijena (“Službeni glasnik ZDK,“ broj: 20/07).

8. Javne nabavke

- Provode se prema Zakonu o javnim nabavkama - nivo BiH.

9. Budžetske odredbe

- Zakon o kantonalnim administarstivnim pristojbama (prečišćeni tekst) (“Službeni glasnik ZDK“, broj 13/02, 12/03, 4/04, 5/04, 7/09, 2/10, 6/10, 9/10, 12/13 i 3/14);
- Zakon o porezima Zeničko-dobojskog kantona (“Službeni glasnik ZDK“, broj 13/08);
- Zakon o pripadnosti javnih prihoda na području Zeničko-dobojskog kantona (“Službeni glasnik ZDK“, broj 1/06 2/06 5/06 7/09 12/13)
- Budžet Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu (“Službeni glasnik Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/18); te
- Zakon o izvršavanju Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu godinu (“Službeni glasnik ZDK“, broj: 1/18).

b1. Istraživanja i inovacije

- Zakon o znanstveno-istraživačkoj djelatnosti („Službeni glasnik ZDK“, broj 7/99).

b2. Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti

- Navedeno kroz opće propise u dijelu „Socijalna politika“.

Propisi u **Bosansko-podrinjskom kantonu** koji se neposredno odnose na kohezijsku politiku su sljedeći:

- Ustav Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službeni glasnik Bosansko-podrinjskog kantona Goražde,“ broj: 5/97, Amandmane I-IV na Ustav Bosansko-podrinjskog kantona Goražde / „Službeni glasnik BPK,“ broj: 6/97 i Amandmane V-XVII na Ustav Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, („Službeni glasnik BPK,“ broj: 6/98);
- Zakon o Vladi Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službeni glasnik BPK,“ broj: 8/15“);
- Zakon o zaštiti od buke („Službeni glasnik BPK,“ broj: 5/05,09/13);
- Zakon o šumama (“Službeni glasnik BPK,“ broj: 8/98, 10/00, 5/03/ i 04/13“);
- Zakon o zaštiti okoline - (Prečišćeni tekst: “Službeni glasnik BPK,“ broj: 5/05; 11/10 i 8/11-ispravka);
- Zakon o vodama Bosansko- podrinjskog kantona Goražde – („Službeni glasnik BPK,“ broj: 06/10“);
- Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde i finansiranju Bosansko-podrinjskog kantona Goražde - („Službeni glasnik BPK,“ broj: 06/10);
- Zakon o izvršenju budžeta Bosansko-podrinjskog kantona Goražde za 2018. godinu – („Službeni glasnik BPK,“ broj: 13/17);
- Zakon o izmjenama i dopunama zakona o komunalnim taksama Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službeni glasnik BPK,“ broj: 15/14);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon - („Službeni glasnik BPK,“ broj: 7/09,4/13 i 15/14“);
- Zakon o neprofitno-socijalnom stanovanju („Službeni glasnik BPK,“ broj: 09/13);
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik BPK,“ broj: 09/13“);
- Zakon o ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službeni glasnik BPK,“ broj: 09/13);
- Zakona o javno-privatnom partnerstvu Bosansko-podrinjskog kantona Goražde – („Službeni glasnik BPK,“ broj: 05/13);
- Zakon o izmjenama i dopunama zakona o prostornom uređenju i građenju Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službeni glasnik BPK,“ broj: 04/13);
- Zakon o novčanim podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službeni glasnik BPK,“ broj: 04/13);
- Zakon o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde („Službeni glasnik BPK,“ broj: 09/13 i 11/14);
- Zakon o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica – („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 70 /05);
- Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službeni glasnik FBiH,“ broj 33 /04);
- Zakon o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 61/06, 27/08 i 32/08);
- Zakon o dopunama Zakona o pravima osoba koje se iz Bosansko-podrinjskog kantona Goražde vraćaju umjesta prijeratnog prebivališta („Službeni glasnik BPK,“ broj:

06/16);

- Zakon o izmjenama i dopunama zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata, i zaštiti porodice sa djecom („Službeni glasnik BPK,“ broj: 04/14);
- Javne nabavke - Provode se prema Zakonu o javnim nabavkama - nivo BiH;
- Zakon o državnoj službi u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde („Službeni glasnik BPK,“ broj: 03/18);
- Zakon o inspekcijama u Bosansko-podrinjskom kantonu Goražde („Službeni glasnik BPK,“ broj: 13/15);
- Zakon o javnom okupljanju („Službeni glasnik BPK,“ broj: 11/15); te
- Zakon o javnim priznanjima Bosansko-podrinjskog kantona Goražde („Službeni glasnik BPK,“ broj: 08/15).

Propisi u **Srednjobosanskom kantonu** koji se neposredno odnose na kohezijsku politiku su sljedeći:

1. Ustav

- Ustav SBK („Službeni glasnik SBK,“ broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 8/98, 10/00, 8/03, 2/04, 14/04, 7/98 - ispravka teksta);
- Zakon o Vladi SBK („Službeni glasnik SBK,“ broj: 5/03- prečišćen tekst i 14/03); te
- Zakon o organizovanju i djelokrugu kantonalnih ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Srednjobosanskog kantona („Službeni glasnik SBK,“ broj: 15/12, 17/12 – ispravka).

2. Transport

- Zakon o drumskom prevozu na području SBK („Službeni glasnik SBK,“ broj: 14/13).

3. Životna sredina

- Zakon o zaštiti prirode („Službeni glasnik SBK,“ broj: 4/05);
- Zakon o zaštiti od požara i vatroigastvu SBK („ Službeni glasnik SBK, broj: 15/12);
- Zakon o zaštiti od buke („Službeni glasnik SBK,“ broj: 11/00);
- Zakon o proglašenju spomenika prirode „Prokoško jezero“ („Službeni glasnik SBK,“ broj: 12/05);
- Zakon o prostornom uređenju („Službeni glasnik SBK,“ broj: 11/05);
- Zakon o upravljanju otpadom („Službeni glasnik SBK,“ broj: 4/05);
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik SBK,“ broj: 13/13);
- Zakon o komunalnim taksama („Službeni glasnik SBK,“ broj: 2/12);
- Zakon o vodama SBK („Službeni glasnik SBK,“ broj: 11/09);
- Zakon o građenju („Službeni glasnik SBK,“ broj: 11/05); te
- Zakon o kvaliteti zraka („Službeni glasnik SBK,“ broj: 11/00).

4. Ekonomski razvoj i konkurentnost

- Zakon o pripadnosti javnih prihoda u SBK („Službeni glasnik SBK,“ broj: 3/10);
- Zakon o javno privatnom partnerstvu u SBK („Službeni glasnik SBK,“ broj: 4/18);
- Zakon o koncesijama („Službeni glasnik SBK,“ broj: 8/09 i 6/13);

- Zakon o porezima SBK („Službeni glasnik SBK, broj: 6/09, 7/09 i ispravka 3/10);
- Zakon o agenciji za privatizaciju („Službeni glasnik SBK,“ broj: 4/97,7/05,10/12);
- Zakon o rudarstvu („Službeni glasnik SBK,“ broj: 15/01,3/10 i 8/12);
- Strategija razvoja SBK 2016 – 2020.

5. Socijalna politika

- Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica s djecom („Službene novine SBK,“ broj: 10/05, 2/06);
- Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik FBiH,“ broj: 49/06 i 51/09);
- Zakon o kantonalnim administrativnim taksama („Službeni glasnik SBK,“ broj: 11/03-prečišćen tekst, 1/04, 5/12 i 11/15);
- Zakon o zdravstvenoj ispravnosti i zdravstvenom nadzoru živežnih namirnica i predmeta opće uporabe („Službene novine SBK,“ broj: 5/14).

Propisi u **Hercegovačko neretvanskom kantonu** koji se neposredno odnose na kohezijsku politiku su sljedeći:

- Ustav HNK („Službeni glasnik HNK,“ broj: 2/98,4/00, 7/04);
- Zakon o lokalnoj samoupravi HNK („Službeni glasnik HNK,“ broj: 4/00);
- Zakon o Vladi HNK („Službeni glasnik HNK,“ broj: 2/98);
- Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave („Službeni glasnik HNK,“ broj: 4/98);
- Zakon o porezima HNK („Službeni glasnik HNK,“ broj: 6/98 i 6/99 i 5/04, 5/05, 2/06, 4/07, 2/09, 4/10);
- Zakon o prijevozu o unutarnjem cestovnom saobraćaju („Službeni glasnik HNK,“ broj: 5/00);
- Zakon o javnim cestama („Službeni glasnik HNK,“ broj: 1/02);
- Zakon o zaštiti okoliša HNK („Službene novine HNK,“ broj: 6/12);
- Zakon o vodama HNK („Službeni glasnik HNK,“ broj: 6/13);
- Zakon o novčanim potporama u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno prerađivačkoj industriji („Službeni glasnik HNK,“ broj: 2/13).

Sukladno ustavnom uređenju Bosne i Hercegovine nadležnosti za pojedina područja koja se mogu vezati za regionalnu odnosno kohezijsku politiku podijeljena su između različitih razina vlasti: Bosna i Hercegovina, Republika Srpska, Federacija Bosne i Hercegovine, 10 županija u Federaciji Bosne i Hercegovine te Brčko distrikt. U tom kontekstu sukladno Ustavu Federacije BiH (Poglavlje III, Članak 4.) **Županija Zapadnohercegovačka** ima isključive nadležnosti za sljedeća područja koja se mogu izravno ili neizravno vezati za regionalnu politiku:

- utvrđivanje obrazovanje politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- utvrđivanje i provedbu kulturne politike;
- utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih jedinica;
- donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje;
- donošenje propisa o lokalnom poslovanju i dobrotvornih aktivnosti;

- donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- utvrđivanje politike u svezi sa osiguranjem radija, televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihova rada i izgradnje;
- provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne skrbi;
- stvaranje i primjena politike županijskog turizma i razvitak turističkih resursa; te
- financiranje djelatnosti županijske vlasti i njezinih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Podijeljena nadležnost između Županije Zapadnohercegovačke i Federacije BiH su sljedeće:

- jamčenje i provođenje ljudskih prava;
- zdravstvo;
- politika zaštite čovjekove okoline;
- komunikacijska i transportna infrastruktura, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine,
- socijalna politiku;
- provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu i putnim ispravama državljana Bosne i Hercegovine sa teritorije Federacije, i o boravku i kretanju stranaca;
- turizam; i
- korištenje prirodnih bogatstava.

U skladu sa potrebama, nadležnosti iz člana III. 2. Ustava Federacije BiH (podijeljene) mogu biti ostvarivane zajednički ili odvojeno, ili od strane županija koordinirano od federalne vlasti. U pogledu ovih nadležnosti županije i federalna vlast dogovaraju se na trajnoj osnovi. U vršenju ovih nadležnosti, kada se radi o zakonima i drugim propisima koji su obvezujući na području cijele Federacije, u skladu sa ustavom i odlukama Parlamenta Federacije, federalna vlast će postupiti uzimajući u obzir županijske nadležnosti, različite situacije u pojedinim županijama i potrebu za fleksibilnošću u provođenju. Federalna vlast, ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih podijeljenih nadležnosti.

U vršenju podijeljenih nadležnosti, u skladu sa ustavom i županijskim ustavom, županija će se obraćati međuzupanijskom vijeću za koordinaciju rješavanja međuzupanijskih pitanja i za dosljedno rješavanje pitanja koja se tiču interesa van njihovih županijskih granica, te provoditi će odluke, sudjelovati u odlučivanju, i, kad je potrebno, predlagati odluke u zakonodavnim tijelima. Županije imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti.

Propisi u Županiji Zapadnohercegovačkoj koji se neposredno odnose na kohezijsku politiku su sljedeći:

1. Ustav i propisi koji se u određenoj mjeri odnose na kohezijsku politiku, a ne mogu se svrstati u jednu od ovih dolje kategorija

- Ustav Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine ŽZH,“ broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04 i 17/11);
- Zakon o lokalnoj samoupravi Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine ŽZH,“ broj: 3/09 i 18/11);
- Zakon o Vladi Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine ŽZH,“ broj: 10/04);

- Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave („Narodne novine ŽZH,“ broj: 17/09 i 17/11);
- Zakon o porezima Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine ŽZH,“ broj: 12/09 i 15/09); te
- Zakon o porezu na promet nekretnina („Narodne novine ŽZH,“ broj: 17/99).

2. *Transport*

- Zakon o prijevozu opasnih tvari („Narodne novine ŽZH,“ broj: 8/14);
- Zakon o cestovnom prijevozu na području Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine ŽZH,“ broj: 25/16);
- Zakon o javnim cestama Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine ŽZH,“ broj: 3/12); te
- Zakon o sigurnosti prometa na cestama u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine ŽZH,“ broj: 17/14 i 17/15).

3. *Okoliš*

- Zakon o zaštiti okoliša ŽZH („Narodne novine ŽZH,“ broj: 8/13);
- Zakon o zaštiti od buke ŽZH („Narodne novine ŽZH,“ broj: 17/14);
- Zakon o šumama („Narodne novine ŽZH,“ broj:8/13);
- Zakon o vodama Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine ŽZH,“ broj: 12/15); te
- Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine ŽZH,“ broj: 4/99, 15/01, 10/03 i 18/11).

4. *Ekonomski razvoj i konkurentnost*

- Zakon o novčanim potporama u poljoprivredi i ruralnom razvitku („Narodne novine ŽZH,“ 8/12 i 20/13, 5/17);
- Zakon o koncesijama („Narodne novine ŽZH,“ broj: 13/13);
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine ŽZH,“ broj: 12/09);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine ŽZH,“ broj: 12/11);
- Zakon o trgovini u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine ŽZH,“ broj: 1/16);
- Zakon o obrtu („Narodne novine ŽZH,“ broj: 10/03);
- Strategija razvitka Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2014 – 2020 („Narodne novine ŽZH,“ broj: 20/13);
- Uredba o Uredu Vlade Županije Zapadnohercegovačke za europske integracije („Narodne novine ŽZH,“ broj: 22/16); te
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu („Narodne novine ŽZH,“ broj: 9/18)

5. *Socijalna politika*

- Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i obitelji sa djecom („Narodne novine ŽZH,“ broj: 16/01 i 9/05).

6. Rad i zapošljavanje

- Zakon o radu („Narodne novine ŽZH,“ broj: 11/17).

7. Konkurencija

- Zakon o javno-privatnom partnerstvu ŽZH („Narodne novine ŽZH,“ broj: 14/13).

8. Javne nabavke

- Za javne nabavke se koristi Zakon o javnim nabavkama BiH.

9. Proračunske odredbe

- Zakon o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine ŽZH,“ broj: 3/07, 3/09 i 22/14); te
- Zakon o izvršavanju Proračuna Županije Zapadnohercegovačke (donosi se krajem godine zajedno s Proračunom Županije Zapadnohercegovačke).

b1. Istraživanja i inovacije

Ministarstvo obrazovanja, znanosti, kulture i športa Županije Zapadnohercegovačke područje istraživanja i inovacija definiralo je sljedećim pravnim propisima:

- Zakon o visokom obrazovanju („Narodne novine ŽZH,“ broj: 10/09); i
- Zakon o znanstveno – istraživačkoj djelatnosti („Narodne novine ŽZH,“ broj: 7/98).

b2. Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti

Područje borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti je jednim dijelom obuhvaćeno Strategijom razvitka Županije Zapadnohercegovačke za razdoblje 2014 – 2020 („Narodne novine ŽZH,“ broj: 20/13), u okviru Strateškog cilja – Društveno odgovorna županija, sa sljedećim prioritetima i mjerama unutar njih:

- Prioritet 2.1. Socijalno zbrinute i društveno uključene nezaposlene osobe
 - Mjera 2.1.1. Program sufinanciranja prvog zapošljavanja
- Prioritet 2.3. Socijalno zbrinute, zaposlene i društveno povezane osobe s invaliditetom, osobe s posebnim potrebama i socijalno ugrožene osobe
 - Mjera 2.3.1. Poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja osoba s invaliditetom, osoba s posebnim potrebama i socijalno ugroženih osoba;
 - Mjera 2.3.2. Otklanjanje arhitektonskih prepreka za invalide s javnih objekata;
 - Mjera 2.3.3. Rješavanje problema smještaja osoba s posebnim potrebama iz Županije smještenih u BiH ili inozemstvu;
 - Mjera 2.3.4. Poboljšanje uvjeta za osobe treće životne dobi;
 - Mjera 2.3.5. Osiguranje besplatnog osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanje za djecu s invaliditetom;
 - Mjera 2.3.6. Dostizanje statusa njegovatelja za roditelje (skrbnike) djece s

- invaliditetom; te
- Mjera 2.3.7. Osiguranje besplatnih ortopedskih pomagala i lijekova za djecu s invaliditetom.

c) Dostaviti Zakon o vodama

Županija Zapadnohercegovačka dostavlja u prilogu Zakon o vodama Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine ŽZH,“ broj: 12/15).

Propisi u **Kantonu Sarajevo** koji se neposredno odnose na kohezionu politiku:

1. Ustav i drugi propisi

- Ustav Kantona Sarajevo, („Službeni glasnik KS,“ broj: 1/96, 2/96, 3/96,16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13);
- Amandmani na Ustav Kantona Sarajevo L – LVII („Službeni glasnik KS,“ broj: 3/17);
- Zakon o državnoj službi u Kantonu Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 31/16);
- Zakon o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo, 2/12-Prečišćeni tekst, 41/12, 8/15 i 13/17 („Službeni glasnik KS,“ broj: 2/12, 41/12, 8/15 i 13/17);
- Zakon o lokalnoj samoupravi, 22/00-Prečišćeni tekst („Službeni glasnik KS,“ broj: 22/00);
- Zakon o imovini Kantona Sarajevo, 6/97, Presuda Ustavnog suda Federacije BiH, 9/98, Presuda Ustavnog suda Federacije BiH, 5/10 („Službeni glasnik KS,“ broj: 6/97, 9/98, 5/10, 27/16);
- Zakon o inspekcijama Kantona Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 02/17);
- Zakon o radno-pravnom statusu poslanika u Skupštini Kantona Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 29/12);
- Prečišćeni tekst i 9/15 - Izmjena („Službeni glasnik KS,“ broj: 29/12 i 9/15);
- Zakon o radno-pravnom statusu članova Vlade Kantona Sarajevo, 29/12-Prečišćeni tekst i 9/15 - Izmjena („Službeni glasnik KS,“ broj: 29/12 i 9/15);
- Zakon o Vladi Kantona Sarajevo,36/14-Novi prečišćeni tekst i 37/14-Ispravka („Službeni glasnik KS,“ broj: 36/14 i 37/14); TE
- Zakon o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija Kantona Sarajevo, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač Kanton Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 10/16).

2. Ekonomski razvoj i konkurentnost

- Zakon o koncesijama („Službeni glasnik KS,“ broj: 27/11 i 15/13)
- Zakon o javno-privatnom partnerstvu („Službeni glasnik KS,“ broj: 27/11);
- Zakon o porezu na promet nepokretnosti i prava („Službeni glasnik KS,“ broj: 23/05, 25/06, 41/08);
- Zakon o porezu na imovinu („Službeni glasnik KS,“ broj: 07/09);
- Zakon o administrativnim taksama („Službeni glasnik KS,“ broj: 30/01, 22/02, 10/05, 26/08, 23/16);
- Zakon o komunalnim taksama („Službeni glasnik KS,“ broj: 14/06, 34/07, 02/08, 29/11, 31/12, 36/12);
- Zakon o upravljanju privrednim društvima u nadležnosti Kantona Sarajevo („Službeni

- glasnik KS,“ broj: 8/01); TE
- Strategija razvoja Kantona Sarajevo do 2020. godine.

3. Budžetske odredbe

- Zakon o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija KS, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač Kanton Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 10/16);
- Zakon o sudskim taksama („Službeni glasnik KS,“ broj: 36/14, 23/16);
- Zakon o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za 2017.godinu („Službeni glasnik KS,“ broj: 53/16 i 44/17 – Donosi se na kraju svake godine zajendo sa budžetom Kantona Sarajevo);
- Zakon o porezu na promet nepokretnosti i prava („Službeni glasnik KS,“ broj: 23/05, 25/06, 41/08);
- Zakon o administrativnim taksama („Službeni glasnik KS,“ broj: 30/01, 22/02, 10/05, 26/08, 23/16);
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik KS,“ broj: 14/16, 43/16, 19/17, 10/17);
- Zakon o komunalnoj čistoći („Službeni glasnik KS,“ broj: 14/16, 43/16, 19/17);
- Zakon o privrednim društvima („Službeni glasnik KS,“ broj: 81/15);
- Zakon o turizmu („Službeni glasnik KS,“ broj: 19/16, 31/17, 34/17);
- Zakon o novčanim podsticajima u poljoprivredi na području Kantona Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 1/12, 15/13);
- Zakon o upravljanju privrednim društvima u nadležnosti Kantona Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 8/01); te
- Zakon o poticaju razvoja male privrede („Službeni glasnik KS,“ broj: 29/15).

4. Životna sredina

- Zakon o šumama („Službeni glasnik KS,“ broj: 05/13);
- Zakon o vodama Kantona Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 18/10, 43/16);
- Zakon o rudarstvu („Službeni glasnik KS,“ broj: 29/12);
- Zakon o geološkim istraživanjima („Službeni glasnik KS,“ broj: 41/12);
- Zakon o proglašenju zaštićenog pejzaža "Bentbaša" („Službeni glasnik KS,“ broj: 31/17);
- Zakon o zaštiti od buke („Službeni glasnik KS,“ broj: 23/16);
- Zakon o prostornom uređenju („Službeni glasnik KS,“ broj: 24/17);
- Zakon o proglašenju zaštićenog pejzaža „Bijambare“ („Službeni glasnik KS,“ broj: 6/10);
- Zakon o fondu za zaštitu okoliša Kantona Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 41/08);
- Zakon o proglašenju Spomenika prirode „Vrelo Bosne“ („Službeni glasnik KS,“ broj: 06/10 – Prečišćeni tekst); te
- Zakon o proglašenju šireg područja Vodopada „Skakavac“ Spomenikom prirode („Službeni glasnik KS,“ broj: 11/10).

5. Transport

- Zakon o uređenju saobraćaja na području Kantona Sarajevo („Službeni glasnik

- KS,“ broj: 30/17, 46/17);
- Zakon o taksi prijevozu u Kantonu Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 11/14, 26/14, 14/16, 16/16);
- Zakon o privremenom korišćenju javnih površina na području Kantona Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 20/04, 26/12, 32/12, 24/15); te
- Zakon o javnom okupljanju („Službeni glasnik KS,“ broj: 32/09, 11/11).

6. *Socijalna politika, rad i zapošljavanje*

- Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 04_04, 29_09, 18_13);
- Zakon o radu u Kantonu Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 19/00); te
- Zakon o raseljenim osobama - prognanicima i izbjeglicama - povratnicima u Kantonu Sarajevo („Službeni glasnik KS,“ broj: 27/05 - Prečišćeni tekst).

Propisi u **Kantonu 10** koji se neposredno odnose na kohezijsku politiku su sljedeći:

- Ustav Kantona 10 („Narodne novine Kantona 10,“ broj: 3/96, 2/96, 9/04, 10/05);
- Zakon o Vladi Kantona 10 („Narodne novine Kantona 10,“ broj: 2/96);
- Zakon o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave („Narodne novine Kantona 10,“ broj 2/96, 4/99, 8/3, 11/07, 7/09);
- Zakon o upravi („Narodne novine Kantona 10,“ broj 4/98);
- Zakon o lokalnoj samoupravi („Narodne novine Kantona 10,“ broj 4/98, 10/05);
- Zakon o porezima Kantona 10 („Narodne novine Kantona 10,“ broj: 10/09 i 2/10);
- Zakon o šumama Kantona 10 („Narodne novine Kantona 10,“ broj: 4/14);
- Zakon o vodama Kantona 10 („Narodne novine Kantona 10,“ broj: 8/15);
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine Kantona 10,“ broj: 2/10);
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu („Narodne novine Kantona 10,“ broj: 2/06);
- Zakon o koncesijama Kantona 10 („Narodne novine Kantona 10,“ broj: 14/03, 8/08);
- Zakon o posredovanju pri upošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba Kantona 10 („Narodne novine Kantona 10,“ broj: 1/13);
- Zakon o izvršavanju Proračuna Kantona 10 (donosi se krajem godine zajedno s Proračunom Kantona 10); te
- Strategija razvoja Kantona 10 za razdoblje 2014 – 2020.

2. (3) Na koji način će BiH osigurati poštivanje uvjeta koji su propisani u članovima 174. i 175. Ugovora? Detaljnije obrazložite konkretne akte i strukture neophodne za upravljanje Evropskim strukturnim i investicijskim fondovima (ESI) u cijeloj državi: a) Koji organ (ili organi) vlasti će biti odgovoran za odobravanje upravnih i/ili zakonodavnih akata kako bi se uspostavio sistem za upravljanje fondovima u cijeloj Bosni i Hercegovini? b) Koliko je vremena u prosjeku potrebno da se usvoje ti akti na nacionalnom nivou (uzimajući u obzir izradu, interne konsultacije i konacno usvajanje)? c) Koliko takvih akata će biti potrebno u Bosni i Hercegovini?

С обзиром на то да у БиХ није успостављен систем за управљање фондовима нити постоји договор у вези са тим, није могуће предвиђати како ће систем изгледати.

3. (4,5) Opišite na koji način se osigurava usklađenost pravnih propisa između entiteta i države (Bosna i Hercegovina, Federacija BiH, Republika Srpska, Brčko distrikt) kao i sveukupna koordinacija provedbe ovih propisa. Opišite na koji način će budući sistem upravljanja fondovima osigurati poštivanje osnovnih načela pomoći, odnosno načela partnerstva, održivog razvoja i borbe protiv diskriminacije i to ne samo po osnovu rodne ravnopravnosti, već i po osnovu rasnog i etničkog porijekla, vjeroispovijesti ili uvjerenja, godina starosti, invaliditeta i seksualne orijentacije. Postoje li drugi pravni propisi na nacionalnom i / ili entitetskom nivou (koji su na snazi ili u pripremi) koji regulišu pitanje ravnopravnosti između muškaraca i žena kao i zabranu diskriminacije po gore navedenim osnovama? Ukoliko je odgovor da, navedite relevantne zakonske propise.

Nismo u mogućnosti u ovom trenutku dostaviti odgovor na ovo pitanje zbog nedostatka sveobuhvatnih informacija.

4. (6) Dostavite informacije o usklađenosti sa acquis-em EU za sljedeće: a) zakon o javnim nabavkama; b) koncesije, na entitetskom nivou; c) oblast zaštite životne sredine; potrebno je i na nivou države i na nivou entiteta dostaviti preciznije i sveobuhvatne informacije; d) transport, isto kao pod c); e) državnu pomoc - potvrdite da li Republika Srpska ima nadležnost za izradu i usvajanje podzakonskih akata u ovoj oblasti.

Bosna i Hercegovina

- a) Zakon o javnim nabavkama

Pogledati odgovor broj 1, prilozi 1, 2, 3, 4, 5 u Poglavlju 5 (Javne nabavke).

Federacija Bosne i Hercegovine

- a) Zakon o javnim nabavkama

U oblasti javnih nabavki primjenjuje se Zakon o javnim nabavkama koji je donesen na nivou Bosne i Hercegovine.

- b) Koncesije

Zakon o koncesijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 40/02 i 61/06) nije usklađen sa acquis-em EU. Potrebno je u što kraćem roku izvršiti usklađivanje Zakona o koncesijama Federacije BiH sa temeljnim principima Ugovora o EU u vezi sa punim korištenjem transparentnih i nediskriminatornih procedura za dodjelu koncesija.

U toku su pripreme za izradu novog Zakona o koncesijama u Federaciji BiH koji bi trebao uvrstiti sve mjere iz Direktive 2014/23/EU kao i Ispravak Direktive 2014/23/EU. Novi Zakon o koncesijama u Federaciji BiH bi trebao obuhvatiti sva pitanja iz oblasti koncesija koja bi se temeljila na principima EU od izražene potrebe za koncesijom do same dodjele koncesije.

Oblast koncesija na nivoima kantona uređena je kantonalnim propisima. Međutim, još uvijek nije započeo proces usklađivanja zakonodavstva sa *acquis-em* EU dok se ne usvoji Program integrisanja kao i dogovor o načinu usklađivanja zakonodavstva u BiH na svim nivoima.

c) Oblast zaštite životne sredine

U oblasti zaštite životne sredine, od početka monitoringa, postignut je progres u usklađenosti propisa iz oblasti zaštite okoliša Federacije Bosne i Hercegovine sa pravnim stečevinama Evropske unije. Ostvareni procenat je baziran na osnovu dostignute transpozicije evropskih direktiva kroz tabelle usklađenosti (Table of Concordance-ToC) i implementacione upitnike (Implementation Questionnaire-IQ), za najvažnije EU direktive sljedećih komponenti EU okolišnog *acquis-a*: horizontalna legislativa; kvalitet zraka; upravljanje otpadom; kvalitet voda; zaštita prirode; kontrola industrijskog zagađenja; hemikalije; buka i klimatske promjene. Evaluaciju usklađenosti su proveli uposlenici sektora okoliša i sektora okolišnih dozvola Federalnog ministarstva okoliša i turizma i sektora voda Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva usporedbom pojedinačnih odredbi za svaki okolišni zakon i provedbeni propis, po pojedinim direktivama u tabelama usklađenosti (ToC) i implementacionim upitnicima (IQ).

Na kantonalnim nivoima još uvijek nije započeo proces usklađivanja zakonodavstva sa *acquis-em* EU.

d) Transport,

Pogledati odgovor broj 4 u Poglavlju 14 (Transportna politika).

Република Српска

a) Закон о јавним набавкама

У области јавних набавки примјењује се Закон о јавним набавкама који је донесен на нивоу Босне и Херцеговине.

б) Концесије

Питање додјеле концесија у Републици Српској уређено је Законом о концесијама („Службени гласник РС,“ број: 59/13 и 16/18).

Основни текст Закона о концесијама из 2013. године дјелимично је усклађен са прописима Европске уније који су релевантни за област концесија, те у Изјави о усклађености стоји оцјена „дјелимично усклађен“. Наиме, материја закона о концесијама, дјелимично је усклађена са *acquis*, у дијелу примарних извора права ЕУ, са Уговором о функционисању Европске уније, Трећи дио-Политике и унутрашње дјеловање Уније, Наслов IV- Слободно кретање лица, услуга и капитала, Глава 2 – Право пословног настанка, чл. 49-55, Глава 3-Услуге, чл. 56-62, Наслов VII – Заједничка правила о конкуренцији, опорезивању и усклађивању законодавства, Глава 3 –

Усклађивање законодавства, члан 114. и Протоколом број 27. уз Уговора о Европској унији и Уговора о функционисању Европске уније о унутрашњем тржишту и конкуренцији.

У дијелу секундарних извора права, Закон о концесијама дјелимично је усклађен са одредбама Директиве Европског парламента и Савјета 2004/18/ЕС од 31. марта 2004. године којом се регулишу јавни уговори у класичном сектору, о координацији поступака за додјелу уговора о јавним радовима, уговора о јавном снабдијевању и уговора о јавним услугама и Директивом Европског парламента и Савјета 2004/17/ЕС од 31. марта 2004. године којом се регулишу јавни уговори у комуналном сектору (utility) – вода, енергија, транспорт и поштанске услуге.

Овим Законом дјелимично су преузете одредбе које се односе на начела и поступак за додјелу уговора о концесијама као и праћење истих, обавезу поштовања принципа једнаког поступања према привредним субјектима у поступцима додјеле уговора, јавног позива, затим забројне дискриминације, поштовање принципа транспарентности, начела повјерљивости, те дефинисање појмова уговора о јавним радовима, уговора о вршењу јавних услуга, као и концесија за јавне радове и пружање услуга.

У 2018. години донесен је Закон о измјенама и допунама Закона о концесијама („Службени гласник РС,“ број: 16/18), с циљем законског нормирања питања концесионе накнаде, као и потребе да се ријеша питање вишеструког плаћања накнада за коришћење истог природног ресурса, те да се обезбиједи равноправан третман и једнаки услови пословања за све учеснике на тржишту, посебно за оне субјекте који у обављању дјелатности користе природне ресурсе. Приликом израде наведених измјена и допуна закона нису идентификовани извори права ЕУ, те у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

ц) Област заштите животне средине

У Републици Српској процес прилагођавања законодавног оквира правној тековини Европске уније има стратешку и правно-институционалну основу.

Влада Републике Српске је 2016. године усвојила стратешки документ „Програм прилагођавања законодавства Републике Српске са правном тековином Европске уније у области заштите животне средине“, чија је сврха да се сигурају услови за координисано и усклађено транспонување, примјену и спровођење правне тековине ЕУ о животној средини у Републици Српској. Овим документом идентификовани су:

- правни прописи ЕУ, који треба да се транспонују у законодавство Републике Српске;
- надлежне институције у области заштите животне средине;
- недостаци важећих прописа Републике Српске у смислу неприлагођености комунитарном праву;
- препоруке и приоритети у погледу процеса транспозиције и институционалног прилагођавања Републике Српске; те
- економски аспекти прилагођавања законодавства Републике Српске прописима ЕУ, са утврђеним роковима.

У правно-институционалном смислу праћење усклађености политика Републике Српске који се односе на животну средину са прописима ЕУ врши Министарство за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске, које координише планове израде прописа којима се врши усклађивање законодавства Републике Српске са правном тековином ЕУ и правним актима Савјета Европе и овјерава Изјаву о усаглашености прописа са *acquis*-ем и пратећи упоредни приказ, а у складу са Одлуком о поступку усклађивања законодавства Републике Српске са правном тековином ЕУ и правним актима Савјета Европе („Службени гласник РС,“ број: 46/11). Процјена усклађености законодавства Републике Српске са правном тековином ЕУ, укључујући усклађеност у погледу прописа који уређују питања стратешког утицаја на животну средину и процјене утицаја на животну средину, вршена је у оквиру пројекта ECRAN (Progress Monitoring of the Transposition and Implementation of the EU Environmental and Climate Acquis, Environment and Climate Regional Accession Network), који је спроведен уз финансијску подршку Европске уније. Према резултатима Извјештаја пројекта ECRAN за период мај 2015- април 2016. године, у Републици Српској обим транспозиције ЕИА Директиве о процјени утицаја одређених јавних и приватних пројеката на животну средину износио је 38%, а у погледу SEA Директиве о процјени утицаја одређених планова и програма на животну средину износио је 100%. Принцип „Загађивач плаћа“ је инкорпорисан у правне прописе Републике Српске из области заштите животне средине. Чланом 119. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, број: 71/12 и 79/15) прописано је да загађивач који проузрокује загађење животне средине одговара за насталу штету по начелу објективне одговорности. За загађивање животне средине одговорно је и правно и физичко лице које је незаконитим или неправилним дјеловањем омогућило или допустило загађивање животне средине.

Члан 12. Закона о управљању отпадом („Службени гласник РС,“ број: 111/13, 106/15 и 16/18) прописује да произвођач производа од којег настаје отпад, односно произвођач отпада, претходни власник отпада сноси трошкове мјера управљања отпадом, те је финансијски одговоран за спровођење санацијских мјера због штете коју је проузроковао или би могао да проузрокује отпад. Чланом 4. Закона о заштити природе („Службени гласник РС,“ број: 20/14) уређено је да загађивач природног ресурса и заштићеног природног доброј је дужан да плати накнаду за њихово коришћење и да сноси трошкове санације и рекултивације простора. Чланом 86. овог закона прописано је да правна или физичка лица имају дужност да надокнаде штету коју су проузроковала повредама овог прописа.

д) Транспорт

Закон о жељезницама Републике Српске уређује управљање, приступ и коришћење жељезничке инфраструктуре, капацитет инфраструктуре, додјелу трасе воза и накнаде за коришћење трасе, изградњу, реконструкцију и одржавање жељезничке инфраструктуре. Овај закон је дјелимично усклађен са Директивом 2012/34/ЕУ, о успостави јединственог Европског жељезничког простора, Директивом 2008/57/ЕС о интероперабилности жељезничког система система унутар Заједнице и Директивом 2004/49/ЕЗ Европског Парламента и Савјета од 29. априла 2004. године о безбједности жељезница заједнице и измјени Директиве Савјета 95/18/ЕЗ о издавању дозвола за обављање услуга у жељезничком превозу и Директиве 2001/14/ЕЗ о додјели жељезничког инфраструктурног капацитета и убирања накнада за кориштење жељезничке инфраструктуре и додјели рјешења о безбједности. Даље усклађивање

области жељезничког саобројњаја са наведеним директивама врши се доношењем подзаконских аката предвиђених Законом о жељезницама Републике Српске.

Законом о уговорима о превозу у жељезничком саобројњају регулишу се права и обавезе који настану из уговора о превозу путника и ствари у жељезничком саобројњају, а дјелимично је усклађен са Регулацивом ЕУ број 1371/2007 Европског Парламента и Савјета од 23. 10. 2007 о правима и обавезама путника жељезницом.

Закон о жичарама за превоз лица, који је дјелимично усклађен са Директивом 2000/9/ЕС од 20.03.2000. године о жичарама за превоз лица уређује начин пројектовања, производњу, конструкцију, изградњу и коришћење жичара за превоз лица, услове за безбједан рад жичаре и безбједност лица која користе жичаре, као и подсистеме и сигурносне компоненте које се уграђују у постројења жичаре за превоз лица.

У области друмског саобројњаја начин коришћења јавних и некатегорисаних путева уређује Закон о јавним путевима Републике Српске који је дјелимично усклађена са Директивом 2006/38 Европског Парламента и Савјета од 17. маја 2006. године о измјени Директиве 1999/62/ЕЗ о накнадама које се наплаћују за коришћење одређених инфраструктура за тешка теретна возила.

Закон о превозу у друмском саобројњају уређује услове и начин вршења превоза лица и ствари у друмском саобројњају као јавни превоз и превоз за властите потребе, услове вршења превоза и регистрацију редова вожње, а усклађен је са Директивом 2003/59/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 15. јула 2003. о почетним квалификацијама и периодичном оспособљавању возача одређених друмских возила за превоз робе или путника, о измјени Регулациве Савјета (ЕЕЗ) број 3820/85 и Директиве Савјета 91/439/ЕЕЗ те стављању ван снаге Директиве Савјета 76/914/ЕЕЗ и Регулацивом (ЕЗ) број 1071/2009 Европског парламента и Савјета од 21. октобра 2009. године о успостављању заједничких правила која се тичу услова за обављање дјелатности друмског превоза те стављању ван снаге Директиве Савјета 96/26/ЕЗ.

е) Државна помоћ

У складу са чланом 4 став (3) Закона о систему државне помоћи у БиХ („Службени гласник БиХ“, 10/12) један од органа надлежних за примјену и спровођење Закона је и Влада Републике Српске. У складу са чланом 24. истог Закона органи за спровођење, по одобрењу Савјета за државну помоћ, усвајају усклађене подзаконске акте о детаљима који се односе на намјене и услове за дојелу државне помоћи, те на садржаје и критеријуме за процјену усклађености. Тиме се поближе одређују елементи карактеристични за различите облике државне помоћи, нарочито:

- намјена државне помоћи;
- категорија корисника државне помоћи;
- максималан износ и динамика дојеле државне помоћи одређеном кориснику;
- услови за кумулацију државне помоћи, ако се државна помоћ додјељује из више финансијских извора или ако се додјељује више врста државне помоћи; те
- рокови који треба да се испоштују приликом поступка оцјењивања.

У претходном периоду Влада Републике Српске је усвојила Уредбу о начину и поступку пријављивања државне помоћи у Републици Српској, Уредбу о методологији израде

Годишњег извјештаја и Пописа додијељене државне помоћи у Републици Српској и Уредбу о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској („Службени гласник РС,” број: 105/13). Важећа Уредба о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској усклађивана је са Регулативом Комисије (ЕЦ) број 800/2008 у складу са постојећим планираним оквиром преузимања прописа и у складу са процесом придруживања ЕУ. Уредба о методологији израде Годишњег извјештаја и Пописа додијељене државне помоћи у Републици Српској, (Службени гласник РС 54/14) усклађивана је са Регулативама Савјета (ЕЦ) број 659/1999 CELEX:31999R0659 и број 794/2004 CELEX:32004R0794. Уредба о начину и поступку пријављивања државне помоћи у Републици Српској („Службени гласник РС,” број: 105/13) усклађивана је са Регулативама Савјета (ЕЦ) број 659/1999 CELEX:31999R0659 и број 794/2004 CELEX:32004R0794.

У одговорима у Поглављу 8 прецизирано је које подзаконске акте је донијела Република Српска.

Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine

a) Zakon o javnim nabavkama

Brčko distrikt BiH također primjenjuje Zakon o javnim nabavkama BiH.

b) Koncesije

Pravni propisi iz oblasti koncesija Brčko distrikta BiH nisu usklađeni sa *acquis-em* EU, mada posjeduje dosta elemenata koji su u skladu sa pravom Evropske unije koji reguliše ovu oblast.

c) Oblast zaštite životne sredine

Brčko distrikt BiH implementira set postojećih zakona koji regulišu oblast zaštite životne sredine: Zakon o zaštiti životne sredine („Службени гласник BDBiH,” број: 24/04, 19/07, 09/09 и 01/05); Zakon o zaštiti voda („Службени гласник BDBiH,” број: 25/04, 19/07 и 01/05); Zakon o zaštiti vazduha („Службени гласник BDBiH,” број: 25/04, 01/05, 19/07 и 09/09); Zakon o zaštiti prirode („Службени гласник BDBiH,” број: 24/04, 01/05 и 19/07); Zakon o upravljanju otpadom („Службени гласник BDBiH,” број: 25/04, 01/05, 19/07, 02/08 и 09/09). Navedeni set zakona se odnosi na sve elemente životne sredine (vazduh, vodu, zemlju te, biljni i životinjski svijet, predjele, izgrađenu životnu sredinu); sve vidove aktivnosti koje imaju za svrhu korištenje i opterećivanje prirodnih resursa, odnosno djeluju na životnu sredinu tako da predstavljaju opasnost od zagađivanja okoline, zagađuju životnu sredinu, ili imaju uticaj na životnu sredinu (poput buke, vibracija, radijacije nuklearne radijacije, otpad, itd.). Ovim zakonima utvrđuju se prava i odgovornosti pravnih i fizičkih lica koja obavljaju aktivnosti utvrđene ovim zakonima. Ovim zakonima utvrđuju se zadaci iz oblasti životne sredine koji potiču iz međunarodnih konvencija, ukoliko se odredbama međunarodne konvencije ne nalaže drugačije. Iako ne u potpunost, navedeni zakoni iz oblasti zaštite životne sredine su djelimično usklađeni sa *acquis-em* EU.

d) Transport

Zakon o prijevozu u drumskom saobraćaju Brčko distrikta („Службени гласник BDBiH,” преčišćени текст број: 05/17) BiH utvrđuje uslove i način obavljanja prijevoza lica i tereta

motornim i priključnim vozilima u drumskom saobraćaju, rad autobuskih stanica, izdavanje licenci za prijevoz lica i tereta, registracija redova vožnje u gradskom i prigradskom saobraćaju, kao i drugi uslovi u pogledu organizacije i obavljanja prijevoza u drumskom saobraćaju na teritoriji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Zakon o unutrašnjoj plovidbi Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik BDBiH,“ broj: 28/08 i 19/10) propisuju se osnovni odnosi u vezi sa unutrašnjim vodama u Brčko distriktu BiH u dijelu koji se odnosi na korištenje unutrašnjih voda i obala unutrašnjih voda Distrikta za plovidbu; sigurnost plovidbe na unutrašnjim vodama Distrikta; pripadnost, identifikacija i upis plovila Distrikta; osnovni imovinskopravni odnosi u vezi sa plovilima Distrikta; postupak upisa i brisanja brodova; brodar; obligacioni odnosi koji se odnose na brodove; prevoz i plovidbeni poslovi; plovidbene nezgode; postupak izvršenja i osiguranja na brodovima i mjerodavno pravo i nadležnost suda Distrikta za sporove sa međunarodnim obilježjem, Kapetanija Distrikta i inspeksijski nadzor.

Navedeni zakoni nisu usklađivani sa EU direktivama ali se u tekstu istih mogu identificirati određena rješenja propisana EU zakonodavstvom.

5. (9) Dostavite informacije o primjeni višegodišnjeg budžetiranja za sve kantone, a ne samo za Zapadno-hercegovački.

Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 102/13; 9/14; 13/14; 8/15; 91/15;102/15;104/16 i 5/18) uređen je postupak planiranja, izrade, donošenja i izvršavanja budžeta Federacije BiH, kantona, gradova i općina. Shodno navedenom, kantoni su dužni poštovati budžetski kalendar definisan članom 15. ovoga Zakona, odnosno, između ostaloga, izrađivati svoje Dokumente okvirnog/ih budžeta (DOB) koji se zasnivaju na Dokumentu okvirnog budžeta Federacije BiH.

DOB predstavlja svojevrsan preliminarni nacrt budžeta za narednu godinu kao i okvirne planove budžeta za naredne dvije godine. Gornje granice rashoda/limiti utvrđeni za budžetske korisnike u DOB-u predstavljaju tehničko ograničenje za podnošenje njihovih budžetskih zahtjeva, što podrazumijeva nemogućnost podnošenja zahtjeva budžetskog korisnika iznad limita utvrđenog u DOB-u.

DOB-ove kantona razmatraju i usvajaju kantonalne vlade na osnovu Smjernica ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH, te ih potom dostavljaju kantonalnim skupštinama na informaciju. Kantonalna ministarstva finansija, prije dostavljanja nacrta odnosno prijedloga godišnjih budžeta vladi kantona, obavezna su pribaviti mišljenje Federalnog ministarstva finansija u vezi s planiranim prihodima i primicima i primjene fiskalnog pravila iz člana 43. Zakona o budžetima u Federaciji BiH.

Važno je napomenuti da se Budžet Federacije, kao i kantonalni budžeti izvršavaju na temelju usvojenih godišnjih budžeta. DOB-ovi, s druge strane predstavljaju okvire, odnosno preliminarne nacрте i projekcije tih budžeta koji se izrađuju/donose na godišnjoj osnovi, po principu $n+2$ (u kojem n predstavlja narednu godinu u odnosu na onu u kojoj se DOB izrađuje).

6. (10) Dostavite detaljne informacije za Federaciju BiH i Bosnu i Hercegovinu, kao što je dostavljeno za Republiku Srpsku.

U skladu sa važećim zakonodavnim okvirom omogućeno da svi organi ili subjekti u **Federaciji BiH**, u skladu sa svojim kapacitetima, adekvatnim budžetskim planiranjem i odlukama nadležnih zakonodavnih i predstavničkih tijela preuzimaju obavezu sufinansiranja. Kapaciteti za sufinansiranje EU projekata se osiguravaju kroz planiranje budžeta.

- a) Zakonom o budžetima u Federaciji BiH („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18) uređuje se planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje budžeta Federacije, kantona, gradova i općina i finansijskih planova vanbudžetskih fondova, budžetska načela, zaduživanje, garancije i upravljanje dugom, program javnih investicija, pravila fiskalne odgovornosti, računovodstvo, izvještavanje, nadzor i revizija budžeta i drugih budžetskih korisnika. Zakonom o izvršavanju budžeta Federacije BiH, odnosno zakonima o izvršavanju budžeta kantona, odlukama o izvršavanju budžeta općina/gradova i odlukama o izvršavanju finansijskog plana vanbudžetskih fondova uređuje se struktura prihoda i primitaka, rashoda i izdataka budžeta i finansijskih planova i njihovo izvršavanje za narednu godinu, prioriteti plaćanja, obim garancija i zaduživanja, upravljanje javnim dugom, te finansijskom i nefinansijskom imovinom, prava i obaveze budžetskih/vanbudžetskih korisnika, ovlaštenja u izvršavanju, te druga pitanja u izvršavanju budžeta/finansijskih planova svih nivoa vlasti u Federaciji BiH.
- b) Zakonom o budžetima u Federaciji BiH uređuje se planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje budžeta Federacije BiH, budžeta kantona, gradova i općina i finansijskih planova vanbudžetskih fondova. Svi navedeni korisnici, ukoliko su uključeni u implementaciju projekata koji podrazumijevaju obavezu sufinansiranja, dužni su, u skladu sa ugovorima koji se odnose na konkretan program/projekat u svojim budžetima, odnosno finansijskim planovima blagovremeno planirati sredstva za sufinansiranje, uključujući sufinansiranje programa/projekata koje finansira EU.
- c) Prihodi kojima se finansiraju funkcije Federacije BiH, kantona, jedinica lokalne samouprave i ostalih korisnika javnih prihoda u Federaciji BiH (upravitelja za ceste na nivou Federacije BiH, kantona i općina/gradova) ustanovljeni su propisima Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, kantona i jedinica lokalne samouprave. Pripadnost i raspodjela javnih prihoda u Federaciji BiH regulisana je odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15).

Prema odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, javni prihodi se raspodjeljuju između Federacije BiH, kantona i jedinica lokalne samouprave na slijedeći način:

- Federaciji BiH pripadaju sljedeći prihodi:
 - udio u prihodima od indirektnih poreza, koje Federacija BiH dobije u raspodjeli sa Jedinstvenog računa;
 - ukupan iznos prihoda po osnovu poreza na dobit preduzeća, banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje lica i imovine, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija, pravnih lica iz oblasti igara na sreću;
 - naknade i takse u skladu sa federalnim propisima;
 - novčane i druge kazne u skladu sa federalnim propisima;

- prihodi od prirodnih dobara u vlasništvu Federacije;
 - prihodi od korištenja ili prodaje federalne imovine;
 - donacije; TE
 - ostali prihodi predviđeni zakonom i drugim propisima Federacije BiH.
- Kantonima pripadaju sljedeći prihodi
 - udio u prihodima od indirektnih poreza, koje Federacija BiH dobije u raspodjeli sa Jedininstvenog računa;
 - ukupan iznos prihoda po osnovu poreza na dobit svih preduzeća koja nisu navedena pod I. 2 (veza sa I. – 2.);
 - najviše 65,54% od ostvarenih prihoda po osnovu poreza na dohodak uplaćenog u svakom kantonu;
 - naknade i takse u skladu sa kantonalnim propisima;
 - novčane i druge kazne u skladu sa kantonalnim propisima;
 - prihodi od prirodnih dobara u vlasništvu kantona;
 - prihodi od korištenja ili prodaje kantonalne imovine;
 - donacije i namjenske dotacije; TE
 - ostali prihodi predviđeni zakonom i drugim propisima Federacije BiH i kantona.
 - Gradovima i općinama pripadaju sljedeći prihodi:
 - udio u prihodima od indirektnih poreza, koje Federacija BiH dobije u raspodjeli sa Jedininstvenog računa;
 - najmanje 34,46% od poreza na dohodak uplaćenog u svakoj jedinici lokalne samouprave;
 - ukupan iznos prihoda po osnovu naknada po osnovu korištenja i uređenja zemljišta;
 - naknade i takse u skladu sa propisima jedinica lokalne samouprave;
 - novčane i druge kazne u skladu sa propisima jedinica lokalne samouprave;
 - prihodi od prirodnih dobara u vlasništvu jedinica lokalne samouprave;
 - prihodi od korištenja ili prodaje imovine jedinica lokalne samouprave;
 - donacije i namjenske dotacije; te
 - drugi prihodi predviđeni zakonom i drugim propisima Federacije, kantona i jedinica lokalne samouprave.

Način utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak u Federaciji BiH propisan je Zakonom o porezu na dohodak i primjenjuje se na nivou cijele Federacije BiH. Prihodi prikupljeni po ovom osnovu dijeljeni su prihod između kantonalnih i općinski/gradskih budžeta. Kantonima pripada najviše 65,54% ovih prihoda, dok se ostatak raspoređuje općinskim i gradskim budžetima. U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, kantoni mogu donijeti propis, kojim se jedinicama lokalne samouprave može povećati udio u raspodjeli prihoda od poreza na dohodak.

Zakon kojim je propisano oporezivanje dobiti, također je jedinstven propis na nivou cijele Federacije BiH. U skladu sa odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, porez na dobit koji uplaćuju banke i druge finansijske organizacije, društva za osiguranje i reosiguranje lica i imovine, pravna lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija, pravna lica iz oblasti igara na sreću prihod je Budžeta Federacije BiH, dok

ostala pravna lica uplatu poreza na dobit vrše u korist kantonalnih budžeta. Kantoni svojim propisom mogu odrediti i ustupanje dijela prihoda po osnovu poreza na dobit, koji naplate, jedinicama lokalne samouprave.

Kantonalni nivo vlasti samostalan je u donošenju legislative iz oblasti oporezivanja imovine, poklona i naslijeđa, te prometa nekretnina. Prihodi naplaćeni po ovom osnovu u nekim kantonima su dijeljni prihod kantonalnog i općinskog/gradskog budžeta, dok je u pojedinim kantonima u cjelosti predstavlja prihod općinskog/gradskog budžeta.

U skladu sa Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji, općinska vijeća donose propise kojima se utvrđuje visina naknada po osnovu korištenja i uređenja zemljišta, kao i visina drugih naknada, novčanih kazni i taksi u njihovoj nadležnosti. Prema istom Zakonu, finansijska sredstva Federacije BiH, kantona i jedinica lokalne samouprave treba da su srazmjerna njihovim nadležnostima, koje su im dodijeljene zakonom i Ustavom Federacije, a svaki prenos nadležnosti treba da bude praćen finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo izvršavanje.

Udio u prihodima od indirektnih poreza

Indirektni porezi, u skladu sa propisima na nivou Bosne i Hercegovine, prikupljaju se u okviru Jedinstvenog računa, koji vodi Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine. Ovi prihodi, nakon odbitka za minimalne rezerve, raspoređuju se između Institucija Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i Republike Srpske i Brčko Distrikta. Shodno članu 21. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH,“ broj: 44/03, 52/04, 34/07, 49/09 i 32/13), dio prihoda koji pripada Federaciji BiH, izračunat na osnovu zabilježene krajnje potrošnje, prije doznačavanja se umanjuje za iznos dospjelih obaveza otplate vanjskog duga Federacije BiH.

Raspoloživi dio prihoda od indirektnih poreza, koji se u konačnici doznači Federaciji BiH, raspoređuje se između korisnika u Federaciji BiH na slijedeći način:

- 36,20% za finansiranje funkcija Federacije BiH;
- 51,23% za finansiranje funkcija kantona;
- 8,42% za finansiranje funkcija jedinica lokalne samouprave;
- 3,90% za upravitelje cesta; te
- 0,25% za finansiranje funkcija Grada Sarajeva.

Pojedinačni udjeli kantona u raspodjeli raspoloživog dijela za kantona utvrđuju se godišnje prema slijedećim kriterijima:

- 57% na osnovu broja stanovnika u kantonu;
- 24% na osnovu broja učenika u osnovnom obrazovanju;
- 13% na osnovu broja učenika u srednjem obrazovanju; te
- 6% na osnovu površine kantona.

Formula za izračun pojedinačnog udjela za Kanton Sarajevo i tri kantona sa najmanjim prihodima po glavi stanovnika sadrži dodatni koeficijent, koji se primjenjuje na broj stanovnika. Dodatni koeficijent za posebne rashodovne potrebe za kanton Sarajevo iznosi 1,9658. Dodatni koeficijenti za kantone sa najmanjim prihodima po glavi stanovnika su:

- 1,8 za Bosansko-podrinjski kanton;
- 1,5 za Posavski kanton; te
- 1,1 za Kanton 10.

Pojedinačni udjeli općina/gradova u raspodjeli dijela koji pripada jedinicama lokalne samouprave utvrđuju se godišnje prema slijedećim kriterijima:

- 68% na osnovu broja stanovnika u jedinici lokalne samouprave;
- 20% na osnovu broja učenika u osnovnom obrazovanju;
- 7% na osnovu nivoa razvijenosti općine, definisanog kroz indeks razvijenosti; te
- 5% na osnovu površine jedinice lokalne samouprave.

Indeks razvijenosti općina predstavlja odnos prihoda od poreza na promet i poreza na dohodak općine sa prosjekom ovih prihoda Federacije BiH. Shodno tome općinama se u formuli za izračun dodjeljuju slijedeći koeficijenti, koji se primjenjuju na broj stanovnika općine, i to:

- koeficijent 1,8 za općine sa manje od 20% prosjeka FBiH;
- koeficijent 1,5 za općine sa manje od 40% prosjeka FBiH; te
- koeficijent 1,4 za općine sa manje od 60% prosjeka FBiH.

Formula za izračun pojedinačnog udjela jedinice lokalne samouprave u prihodima od indirektnih poreza uključuje još i dodatni koeficijent 1.2 primjenjen na broj stanovnika, za jedinice lokalne samouprave, čiji broj stanovnika prelazi 60.000, te koeficijent 1.5 za jedinice lokalne samouprave, koje su odgovorne za materijalne troškove osnovnih škola (koeficijent se primjenjuje na broj učenika u osnovnim školama).

Kod izračuna pojedinačnih udjela kantona i jedinica lokalne samouprave, prema navedenim kriterijima, koriste se podaci Federalnog zavoda za statistiku i/ili Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine. Pripadajući koeficijenti se objavljuju u Uputstvu o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda, koje se donosi na godišnjem nivou.

Svom pokretnom i nepokretnom imovinom koja pripada jedinici lokalne samouprave i odgovarajućim izvorima finansiranja, u skladu sa Zakonom o načelima i principima lokalne samouprave i pojedinačnim kantonalnim zakonima o lokalnoj samoupravi, slobodno i samostalno raspoložu, upravljaju i koriste u okviru svoje nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

7. (11) Potvrdite da li će se obezbijediti nacionalno finansiranje za održavanje, funkcionisanje i redovno obnavljanje EU projekata? Ako je odgovor da, konkretnije opišite na koji način će to biti realizovano na nacionalnom i / ili entitetskom nivou.

Finansiranje održavanja, funkcioniranja i redovitog obnavljanja EU projekata osiguraće se na isti način kao i sufinansiranje projekata u toku koje se osigurava na slijedeći način:

Na nivou **Bosne i Hercegovine**, Ministarstvo financija i trezora BiH u okviru Budžeta institucija BiH na posebnoj stavci svake godine planira sredstva za sufinansiranje programa i projekata koji se financiraju iz EU sredstava na osnovu dostavljenih zahtijeva od strane institucija korisnika budžeta. Ovi zahtijevi temelje se na bazi potpisanog finansijskog sporazuma, odnosno sporazuma o pristupanju određenom EU programu. U situacijama kada

sporazum o pristupanju EU programu nije potpisan u momentu planiranja budžeta, a očekuje se njegovo potpisivanje u narednom periodu, sredstva potrebana za uplatu BH kontribucije se ipak planiraju u budžetu za narednu godinu u skladu sa zahtijevom institucije korisnika.

Usvajanjem zakona o budžetu institucija BiH od strane Parlamentarne skupštine BiH sredstva neophodna za sufinansiranje programa i projekata koji se financiraju iz EU sredstava postaju zakonski regulirana kategorija za institucije Bosne i Hercegovine.

Javna poduzeća u kojima je država većinski vlasnik sami planiraju sredstva za sufinansiranje EU projekata u svome budžetu.

Korisnici iz nevladinog i privatnog sektora sami planiraju i osiguravaju sredstva vlastitog učešća u EU programima i projektima.

Svi budžetski korisnici u **Federaciji BiH** zajedno sa nadležnim institucijama, u skladu sa svojim fiskalnim kapacitetima, adekvatnim budžetskim planiranjem i odlukama nadležnih zakonodavnih tijela preuzimaju obavezu sufinansiranja. Zakonom o budžetima u Federaciji BiH propisana je priprema, planiranje, način izrade i donošenje i izvršenje budžeta Federacije BiH, kantona, gradova, općina i vanbudžetskih fondova. Svi nivoi vlasti u Federaciji BiH, ukoliko su uključeni u implementaciju određenih projekata koji podrazumijevaju obavezu sufinansiranja, dužni su da blagovremeno planiraju sredstva u okviru svojih budžeta. Ovo se posebno odnosi na budžetske korisnike koji implementiraju pojedine projekte, a koji su dužni shodno preuzetim obavezama uputiti zahtjeve za budžetskim sredstvima kako bi im ista bila odobrena u njihovim budžetima.

У Републици Српској у складу са важећим законодавством омогућено је да сви буџетски корисници заједно са надлежним институцијама, у складу са својим фискалним капацитетима, адекватним буџетским планирањем и одлукама надлежних законодавних тијела преузимају обавезу суфинансирања. Законом о буџетском систему Републике Српске уређују се припрема, планирање, начин изrade и доношење и извршење: буџета Републике Српске, буџета општина, градова и фондова. Сви наведени корисници, уколико су укључени у имплементацију одређених пројеката који подразумевају обавезу суфинансирања, дужни су да правовремено планирају средства у оквиру свог буџета. Ресорна министарства у складу са расположивим буџетима и годишњим програмима рада могу вршити суфинансирање пројеката. Поједина ресорна министарства врше суфинансирање пројеката које се спроводи путем јавног конкурса. Јавни конкурс се објављује у складу са расположивим средствима за суфинансирање пројеката. Суфинансирање пројеката предвиђено је и у наредном периоду у складу са напријед наведеним.

8. (17) Navedite isključivo informacije o međunarodnoj saradnji. Dostavite informacije za ostale kantone i Brčko distrikt, slične informacijama dostavljenim za Zapadno-hercegovački kanton.

Jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi) u **Federaciji BiH** imaju vlastite nadležnosti ustanovljene Ustavom Federacije BiH i zakonom. U članu VI.2. utvrđuje da se u opštini ostvaruje lokalna samouprava, te da općina ima statut koji mora biti usklađen, kako sa Ustavom Federacije BiH, tako i sa Ustavom i zakonima kantona. Također, u poglavlju VI.A. Ustava Federacije BiH utvrđuje se mogućnost da se u skladu sa zakonom za područje dvije ili

više općina formira grad kao jedinica lokalne samouprave. Ustav propisuje i nadležnosti odnosno odgovornosti grada.

Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 49/06 i 51/09) detaljno se utvrđuju nadležnosti jedinica lokalne samouprave (imaju pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu Ustava i zakona).

U cilju zaštite zajedničkog interesa, kao i promovisanja i unapređenja lokalne samouprave, gradovi i općine mogu formirati saveze na nivou Bosne i Hercegovine i Federacije BiH. Takav savez na nivou Federacije BiH, ukoliko okuplja više od dvije trećine gradova i općina u Federaciji BiH, ima pravo uspostavljati kontakte i saradnju sa sličnim organizacijama u zemlji i inostranstvu, te postati član međunarodnih asocijacija.

U okviru svoje nadležnosti, a u skladu sa odlukama i zaključcima vijeća i njegovih radnih tijela, u nadležnosti jedinice lokalne samouprave u Federaciji je realizacija saradnje sa drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama. U vršenju vlasti i ostvarivanju prava i dužnosti građana, vlasti jedinice lokalne samouprave djeluju zajednički i na partnerskim osnovama i sa kantonoalnom vlašću.

Na osnovu kantonalnih ustava, a u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, kantoni donose posebne zakone o lokalnoj samoupravi kojima regulišu te, na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva, upravljaju određenim javnim poslovima.

Kantonalnim zakonima³ je jedinicama lokalne samouprave također omogućeno da u vršenju svojih dužnosti, radi obavljanja poslova od zajedničkog interesa, međusobno sarađuju, udružuju se u zajednice ili saveze, te o oblicima i načinu saradnje, zaključuju sporazum. Isto tako, jedinice lokalne samouprave, odnosno zajednice ili savezi jedinica lokalne samouprave, mogu pristupiti međunarodnim udruženjima lokalnih jedinica, sarađivati s njima, odnosno sa zajednicama i udruženjima drugih država u skladu s Ustavom, zakonom i Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.

S obzirom da postojeći pravni okvir ne sadrži odredbe kojima se lokalnim vlastima – jedinicama lokalne samouprave onemogućava učešće u zajedničkim projektima koji se realizuju preko državnih granica, lokalne zajednice bez smetnje mogu i učestvuju u projektima prekogranične i transnacionalne saradnje⁴.

³ - Zakon o lokalnoj samoupravi u USK („Službeni glasnik USK,“ broj: 8/11)

- Zakon o lokalnoj samoupravi („Narodne novine ŽP,“ broj: 7/00)

- Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik ZDK,“ broj 13/98, 8/00 i 2/05)

- Zakon o lokalnoj samoupravi HNK („Službeni glasnik HNK,“ broj: 4/00)

- Zakon o lokalnoj samoupravi ŽZH („Narodne novine ŽZH,“ broj: 3/09, 18/11 i 11/17)

- Zakon o lokalnoj samoupravi („Narodne novine Kantona 10,“ broj: 04/98)

- Vlada Kantona Sarajevo je na 130. sjednici održanoj 14.06.2018. godine usvojila Nacrt zakona o lokalnoj samoupravi i uputila ga u skupstinsku proceduru

⁴ Grad Goražde kao i Bosansko-podrinjski kanton Goražde su članovi određenih međunarodnih udruženja i institucija, tako npr. Bosansko-podrinjski kanton Goražde je član Skupštine evropskih regija.

У Републици Српској, чланом 144. Закона о локалној самоуправи прописано је да јединице локалне самоуправе могу успостављати сарадњу са јединицама локалне самоуправе из Федерације БиХ и Бројко Дистриктом БиХ, кроз: формирање заједничких радних група, удруживање финансијских, материјалних и других средстава за реализацију заједничких пројеката, сарадњу савеза, односно удружења локалних власти и заједничке активности у циљу заштите и спасавања људи и добара и отклањање посљедица од елементарних непогода и других несрећа.

Чланом 145. Закона прописано је да јединице локалне самоуправе могу успостављати прекограничну и међународну сарадњу:

- удруживањем у међународна удружења локалних власти, непосредно или посредством домаће асоцијације локалних власти; и
- успостављањем сарадње са јединицама локалне самоуправе других земаља, у циљу размјене добројх пракси и искустава, те пружања стручне помоћи, који доприносе унапређивању функционисања система локалне самоуправе.

У оквиру прекограничне и међународне сарадње, јединице локалне самоуправе не могу повјеравати законом утврђене надлежности и послове страном јединици локалне самоуправе или другом страном органу власти, нити им могу повјеравати обављање било које извршне или друге функције на својој територији, док се успостављање прекограничне и међународне сарадње врши на основу споразума. Савез општина и градова Републике Српске има право успостављања сарадње са другим асоцијацијама локалних власти и може бити члан међународних асоцијација.

У **Brčko distriktu Bosne i Hercegovine**, чланом 9. Statuta Brčko distrikta BiH propisano je da Brčko distrikt Bosne i Hercegovine može zaključiti sporazume o saradnji sa entitetima u cilju olakšavanja ostvarivanja svojih funkcije i ovlaštenja u skladu sa statutom i zakonom, pod uslovom da su takvi sporazumi od jednake koristi svim stanovnicima distrikta. Brčko distrikt Bosne i Hercegovine može pristupiti postojećem ili zaključiti nove sporazume sa domaćim i međunarodnim udruženjima gradova i općina, u cilju zadovoljavanja zajedničkih potreba u skladu sa ovim statutom i zakonom. Nadalje, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta, broj: 48/16), propisuje nadležnosti Odjeljenja za evropske integracije i međunarodnu saradnju u kojima pored ostalog stoji i nadležnost u okviru saradnje sa institucijama Evropske unije, bilateralnim i multilateralnim donatorima i drugim međunarodnim subjektima radi aktivnog uključivanja distrikta u međunarodnu saradnju kako bi se osigurala podrška ukupnom razvoju distrikta.

9. (19) Dostavite cjelokupne informacije o stanju u BiH na način da su te informacije uporedive, kako u pogledu strukture tako i sveobuhvatnosti (npr. broj savjetnika i budžet) za sve nivoe uprave (država, entiteti, svi kantoni). Opišite ulogu biroa za zapošljavanje kako je navedeno pod tačkama a), b), c), d)

У складу са дефинисаном подјелом надлежности у **Босни и Херцеговини** област запошљавања у надлежности је ентитета, Бројко дистрикта БиХ и кантона. Законодавни органи ентитета, Бројко дистрикта БиХ и кантона надлежни су за доношење закона и подзаконских аката којима се регулише запошљавање и рад служби за запошљавање.

Систем служби за запошљавање у БиХ је организован на слjedeћи начин: на државној разини постоји Агенција за рад и запошљавање БиХ, чија су примарна задаћа међународне активности

po pitanju zapošljavanja i koordiniranje aktivnosti s entitetskih vlastima i entitetskim zavodima za zapošljavanje u vezi zapošljavanja u projektima od interesa za Bosnu i Hercegovinu. Na entitetskim nivoima djeluju Zavod za zapošljavanje RS-a u Republici Srpskoj i Federalni zavod za zapošljavanje (FZZ) skupa sa 10 kantonalnih službi za zapošljavanje. U Brčko Distriktu BiH djeluje Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH. Sve ove institucije (uključujući i kantonalne službe za zapošljavanje pojedinačno) su samostalne pravne jedinice, i nisu u hijerarhijskom odnosu po pitanju nadređenosti.

U **Federaciji BiH** postoji Federalni zavod za zapošljavanje i 10 kantonalnih službi za zapošljavanje, koje u svakoj od opština imaju općinske biroe rada a imaju status javnih ustanova.

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba ("Službeni glasnik FBiH," broj: 55/00, 41/01, 22/05 i 09/08) uspostavljen je Federalni zavod za zapošljavanje sa sjedištem u Sarajevu. Federalni zavod ima direktora i Upravni odbor, a njegova organizacija utvrđena je Statutom na koji saglasnost daje Vlada Federacije BiH. Federalni zavod za zapošljavanje provodi mjere i aktivnosti u cilju unapređenja uslova za zapošljavanje, posredovanja u zapošljavanju i materijalno-socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba. Federalni zavod prati, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

Federalni zavod za zapošljavanje nadležan je da:

- prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba;
- prati i osigurava provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije i o tome obavještava nadležna tijela Federacije;
- upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, u skladu sa ovim zakonom;
- prati, usklađuje i koordinira rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije;
- prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja invalidnih osoba i njihovu profesionalnu rehabilitaciju i osigurava ispunjavanje uvjeta za njihovo zapošljavanje u suradnji za službama za zapošljavanje;
- pruža pomoć u realiziranju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
- objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti;
- prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju;
- predstavlja službe za zapošljavanje u odnosima s organima i službama Bosne i Hercegovine, Federacije i Republike Srpske;
- odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog službe za zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca
- prati i poduzima mjere za stvaranje uvjeta za povratak građana Federacije sa privremenog rada u inozemstvu i njihovo radno angažiranje;

- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike;
- podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine godišnji izvještaj o radu; i
- podnosi objedinjenje godišnje finansijske planove Federalnog zavoda i službi za zapošljavanje federalnom ministarstvu nadležnom za poslove rada, u skladu sa Zakonom o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine.

Na nivou kantona osnovane su kantonalne službe za zapošljavanje, koje imaju identične nadležnosti. Organizacija, način rada, kao i obavljanje poslova iz djelatnosti Službe, provode se kroz organizacione jedinice koje se uređuju općim aktima Službe. Svaka općina u pravilu ima jedan biro rada.

Kantonalne službe za zapošljavanje nadležne su za: posredovanje u zapošljavanju; prikupljanje i dostavljanje podataka o nezaposlenim osobama Federalnom zavodu; informiranje o mogućnosti zapošljavanja; saradnju sa obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa sa kadrovskim potrebama poslodavaca; provođenje programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije nezaposlenih osoba i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima; utvrđivanje prava osobama za slučaj nezaposlenosti; izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva; donošenje i provođenje programa mjera za brže zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih osoba čije je zapošljavanje otežano; druge poslove utvrđene ovim i drugim zakonima.

Služba za zapošljavanje na općinskom nivou organizira prikupljanje, razmjenu i objavljivanje podataka o zaposlenim osobama koje traže promjenu zaposlenja, kao i druge podatke koji mogu biti od značaja za obavljanje osnovne djelatnosti službe za zapošljavanje. Služba za zapošljavanje periodično obavlja i ocjenjivanje tržišta rada prema instrukcijama Federalnog zavoda u cilju dobijanja podataka i pružanja informacija o kretanjima na tržištu rada. U općinskim biroima rada, kao organizacionim jedinicama Službe za zapošljavanje vrše se poslovi posredovanja i zapošljavanja nezaposlenih osoba, kompletiranje dokumentacije potrebne za ostvarivanje prava nezaposlenih osoba za slučaj nezaposlenosti u skladu sa Zakonom, vođenje evidencija: a) o nezaposlenim osobama; b) pojedinačne evidencije o svakoj nezaposlenoj osobi; c) evidencija o prijavljenim potrebama za radnicima, zasnivanju i prestanku radnog odnosa; d) i druge evidencije neophodne za rad Službe, a u skladu sa Zakonom, te drugi poslovi utvrđeni Zakonom i aktima Službe.

Ukupan broj biroa i broj savjetnika za zapošljavanje u Federaciji BiH, kao i budžeti Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje u 2017. godini prikazani su u sljedećoj tabeli.

Nivo vlasti	Broj institucija za zapošljavanje (agencije, službe, zavodi...)	Broj biroa za zapošljavanje	Broj savjetnika	Budžet za 2017. (KM)
Federacija BiH	Federalni zavod za zapošljavanje	0	0	33.481.795
Unsko-sanski kanton	Kantonalna služba za zapošljavanje	8	13	6.578.240

Nivo vlasti	Broj institucija za zapošljavanje (agencije, službe, zavodi...)	Broj biroa za zapošljavanje	Broj savjetnika	Budžet za 2017. (KM)
Posavski kanton	Kantonalna služba za zapošljavanje	3	6	1.532.000
Tuzlanski kanton	Kantonalna služba za zapošljavanje	13	30	27.979.090
Zeničko-dobojski kanton	Kantonalna služba za zapošljavanje	12	52	21.753.724
Bosansko-podrinjski kanton	Kantonalna služba za zapošljavanje	3	4	1.894.826
Srednjobosanski kanton	Kantonalna služba za zapošljavanje	12	17	9.693.000
Hercegovačko-neretvanski kanton	Kantonalna služba za zapošljavanje	10	18	12.000.000
Zapadno-hercegovački kanton	Kantonalna služba za zapošljavanje	4	1	4.714.400
Kanton Sarajevo	Kantonalna služba za zapošljavanje	9	22	45.602.000
Kanton 10	Kantonalni zavod za zapošljavanje	6	15	2.509.585
Ukupno		80	178	167.738.660

a) sprovođenje državnih politika tržišta rada;

Politike zapošljavanja i tržišta rada provode Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje. Uloga službi za zapošljavanje u sprovođenju državnih politika rada prvenstveno se ogleda u prikupljanju informacija (redovnom praćenju, evidentiranju i ažuriranju podataka o nezaposlenosti), a koje se koriste u kreiranju državnih politika tržišta rada.

b) korištenje aktivnih politika tržišta rada u suzbijanju strukturne nezaposlenosti;

Uobičajene mjere iz oblasti aktivne politike tržišta rada u Federaciji BiH, koje provode kantonalne službe za zapošljavanje i biroi kao njihove organizacione jedinice, su:

- sufinansiranja poslodavaca kao stimulacija za nova zapošljavanja (zapošljavanje mladih ljudi starosti do 30/35 godina i zapošljavanje žena) i održavanje nivoa postojeće zaposlenosti;
- sufinansiranja samozapošljavanja mladih;
- sufinansiranje stručnog osposobljavanja, prekvalifikacije i zapošljavanja;
- provođenje obuka za poboljšanje zapošljivosti;
- aktivnosti usmjerene ka demobilisanim borcima i povratnicima;
- programi sufinansiranja zapošljavanja radnika preko 45 godina starosti; te
- javni radovi.

c) borba protiv rada na crno;

U pogledu borbe protiv rada na crno, kantonalna Služba za zapošljavanje je dužna brisati sa evidencije nezaposlenih, osobe sa spiska koji dobije od Odjeljenja kantonalne inspekcije rada i zaštite na radu, a koja se odnosi na lica zatečena na radu bez ugovora o radu, odnosno rješenja o zasnivanju radnog odnosa kod poslodavca.

d) upravljanje projektima i/ili praćenju projekata;

Biroi kao organizacione jedinice kantonalne službe za zapošljavanje su aktivni učesnici u upravljanju projektima i /ili praćenju projekata koji predstavljaju realizaciju mjera iz aktivne politike zapošljavanja. Biroi nisu jedini nosioci, veći dio posla na upravljanju i praćenju projekata vezano za aktivne politike zapošljavanja odrađuje se u drugim organizacionim jedinicima kantonalnih službi za zapošljavanje (najveći dio posla iz ove sfere odrađuje se u Sektoru/Odjeljanju za posredovanje u kantonalnoj službi).

Programe/projekte aktivne politike zapošljavanja kreira i donosi Federalni zavod za zapošljavanje Sarajevo, uz konsultacije sa svim kantonalnim službama za zapošljavanje i Zavodom za zapošljavanje Brčko Distrikt BiH.

Programe/projekte aktivne politike zapošljavanja medijski prezentuje i oglašava Federalni zavod za zapošljavanje (FZZZ), jer u dosadašnjoj praksi, FZZZ obezbjeđuje i finansijske izvore za provođenje svih projekata aktivne politike zapošljavanja (iz vlastitih ili tuđih izvora). Projekti su namijenjeni poslodavcima i nezaposlenim licima sa evidencije nezaposlenih. Nakon oglašavanja projekata poslodavci i nezaposlene osobe se elektronski prijavljuju na objavljene pozive za projekte za koje smatraju da ispunjavaju projektom propisane uslove.

Federalni zavod vrši preliminarnu provjeru prijavljenih kandidata (bilo poslodavaca bilo nezaposlenih osoba). Provjera FZZZ je usmjerena ka poštivanju zakonskih propisa (da li poslodavac uredno plaća obaveze propisane od države, da li je zbog neplaćanja blokiran itd). Spiskove urednih poslodavaca (poslodavac koji su prošli provjere), FZZZ dostavlja kantonalnim službama radi daljeg upravljanja projektom.

Kantonalne službe za zapošljavanje vrše obradu dokumentacije poslodavaca i nezaposlenih lica i odobravaju učešće zainteresiranih prijavljenih kandidata u projektu iz aktivne politike zapošljavanja. U vremenu trajanja projekta poslodavac/nezaposlena osoba koji je sufinansiran od strane FZZZ/kantonalne službe, dostavlja redovno dokumentaciju na temelju koje povlači i pravda sredstva koja mu se uplaćuju za konkretni projekat (sufinansiranje zapošljavanja, samozapošljavanje kroz pokretanje vlastitog biznisa, obuka i prekvalifikacija radi povećanja konkurentnosti nezaposlene osobe na tržištu rada i dr. projekti).

Za vrijeme trajanja bilo kojeg projekta biro i su aktivni i sudjeluju na sljedeći način:

- animiranje poslodavaca i nezaposlenih osoba sa evidencije nezaposlenih;

Uposleni u biou, nakon objave javnog poziva po bilo kojem projektu vezano za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja, animiraju poslodavce na prijavu na objavljeni projekat (obavljaju telefonske pozive poslodavcima, pomoć oko popunjavanja elektronskih prijavi, pojašnjenja i savjetovanja oko prikupljanja dokumentacije potrebne za prijavu na projekat, informisanje poslodavaca o traženim zanimanjima na evidenciji i dr).

Uposleni u birou, nakon objave javnog poziva animiraju nezaposlene osobe (koje su obavezne redovno se javljati biroima kako bi sačuvale svoj status nezaposlene osobe), o mogućnostima zaposlenja preko objavljenih projekata za zapošljavanje.

- prihvatanje dokumentacije koju nezaposlene osobe i poslodavci podnose birou radi učešća u nekom od objavljenih projekata;

Biroi prihvataju i pregledaju kompletnost prijave (da li dokumentacija sadrži sve što je potrebno i traženo u javnom pozivu), bez davanja ocjene o aplikantu. Ovako prikupljenu dokumentaciju aplikanta biro šalju u sjedište kantonalne službe za zapošljavanje, a radi dalje obrade zahtjeva i donošenja konačne odluke o učešću aplikanta u projektu. Biroi izdaju uvjerenja nezaposlenim osobama o njihovom statusu, jer samo nezaposlene osobe sa evidencije biroa mogu učestvovati u projektima.

- prihvatanje dokumentacije učesnika u projektima kojima se pravdaju odobrena sredstva iz projekta.

Poslodavci učesnici u projektima koje provodi kantonalna služba dužni su redovno dostavljati dokumentaciju kojom opravdavaju sredstva dobivena u projektu (kopija dokumenta koji dokazuje isplatu plaće, dokument koji dokazuje prijavu na obavezno osiguranje osobe koja se zapošljavanja kroz program i druga dokumentacija koja se traži projektom).

Materijalne resurse službe obezbjeđuju kao izvanproračunski fondovi iz proračuna koji ostvari na bazi izvanproračunskih prihoda (doprinos za osiguranje od nezaposlenosti) i grantova koje dobije od Federalnog zavoda za zapošljavanje. Izdaci/Rashodi slubi podrazumijevaju isplate redovne novčane naknade nezaposlenih osoba regulisanu Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i izdatke za za zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba, te troškove rada.

У Републици Српској, у складу са Законом о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености, основана је Јавна установа Завод за запошљавање Републике Српске (ЗЗЗРС). ЗЗЗРС је јавна установа са својством правног лица. Дјелатност ЗЗЗРС обухвата посредовање у запошљавању, јавно обавјештавање о могућностима и условима запошљавања, савјетовање о избору занимања (професионално усмјеравање), стручно оспособљавање и припрема за запошљавање, спровођење програма и мјера активне политике запошљавања, запошљавање на јавним радовима, обављање организационих, стручних, административних и других послова, вођење евиденције о незапосленим лицима. ЗЗЗРС посредује између послодаваца и незапослених лица како би пружио помоћ незапосленима да у што краћем року нађу посао и прилагоде своје квалификације и вјештине захтјевима на тржишту рада, као и да им обезбиједи одговарајућу материјалну сигурност у периоду трајања незапослености. Организационе јединице обројзују се ради остваривања функције ЗЗЗРС и обављања сродних и међусобно повезаних послова (функционални принцип), односно ради обављања послова на подручју Републике Српске (територијални принцип). ЗЗЗРС је организован као јединствена институција на централном, регионалном и локалном нивоу. Централна служба је организована на секторском принципу.

Организационе јединице према територијалном принципу су филијале и биروي. Биروي се оснивају за подручје једне или више општина, у складу са актом о унутрашњој организацији ЗЗЗРС.

На територији Републике Српске дјелује седам регионалних центара – филијала, и 59 бироа за запошљавање конституисаних на локалном нивоу. У бироима за запошљавање има 158 савјетника чији се дјелокруг послова односи на савјетодавни рад са незапосленим лицима. Везано за расположиви буџет у бироима, напомињемо да се буџет ЗЗЗРС планира и извршава јединствено на нивоу Службе путем годишњег финансијског плана који усваја Управни одбор ЗЗЗРС и на који сагласност даје Влада Републике Српске, а у складу са одговарајућом законском регулативом.

- спровођење државних политика тржишта рада;

Политика запошљавања и тржишта рада је, у складу са уставним одредбама, у надлежности ентитета. Политику тржишта рада, ЗЗЗРС спроводи преко филијала и бироа за запошљавање.

ЗЗЗРС учествује у спровођењу мјера у запошљавању на основу Стратегије запошљавања, Акционог плана и Програма запошљавања у Републици Српској.

У складу са Законом о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености Народна скупштина Републике Српске на приједлог Владе Републике Српске усваја Стратегију запошљавања у Републици Српској. Ради спровођења Стратегије запошљавања, Влада усваја годишње акционе планове запошљавања у Републици Српској и одређује приоритетне мјере и активности, као и конкретна задужења надлежних актера, те распоређује одговарајућа финансијска и оперативна средства.

На основу усвојеног акционог плана за запошљавање, ЗЗЗРС доноси Програм запошљавања у Републици Српској односно оперативни план за реализацију акционог плана запошљавања и пројекте за сваку од мјера из Акционог плана и спроводи конкретне активности којима се остварују циљеви утврђени Стратегијом.

ЗЗЗРС преко својих филијала и бироа за запошљавање спроводи политику тржишта рада и реализује мјере активне политике запошљавања дефинисане годишњим акционим планом запошљавања и програмом запошљавања Републике Српске. Средства по пројектима запошљавања одобрава Управни одбор ЗЗЗРС а исти се реализују на локалном нивоу гдје су кључни локални бирои као организационе јединице Завода за запошљавање на локалном нивоу. Такође бирои имају кључну функцију у контроли намјенског трошења средстава одобрених по пројектима.

- коришћење активних политика тржишта рада у сузбијању структурне незапослености;

Програмом рада ЗЗЗРС предвиђено је да се тежиште активности усмјери на мјере активне политике запошљавања, односно активног дјеловања на тржишту рада које имају за циљ стварање повољнијих услова запошљавања, подизање нивоа активности на тржишту рада као и повећање укупне запослености у Републици Српској. Када су у питању пројекти запошљавања, као дио мјера активне политике запошљавања, исти су усмјерени на подстицање запошљавања у привреди и намијењени теже запошљивим и дугорочно незапосленим лицима која активно траже запослење.

На основу усвојеног акционог плана за запошљавање, ЗЗЗРС сачињава оперативни план запошљавања и пројекте за сваку од мјера из акционог плана. Мјере активне политике запошљавања се реализују кроз пројекте ЗЗЗРС.

ЗЗЗРС укључен је у реализацију бројних пројеката, било као носилац реализације или као партнер у спровођењу. Програми и мјере активне политике запошљавања реализују се посредством филијала (регионални ниво) и бироа (локални ниво) и исти имају значајну улогу у спровођењу и праћењу пројеката.

У циљу реализације Стратегије запошљавања Републике Српске 2011–2015. година кроз годишње акционе планове запошљавања ЗЗЗРС је реализовао 16 пројеката који су садржавали компоненте запошљавања код послодаваца, samozapošljavanje, обуку, преквалификацију и доквалификацију, а у току 2016. године реализовано је пет пројеката запошљавања.

Поред наведених пројеката, чији је носилац био ЗЗЗРС, значајно је истаћи и учешће у пројектима који су реализовани у сарадњи са другим установама, партнерима и организацијама, углавном међународним, а највећим дијелом су се односиле на институционално јачања капацитета службе запошљавања и унапређења мјера активне политике запошљавања.

- борба против рада на црно;

Влада Републике Српске је, у циљу борбе против „сиве економије“, у 2016. години усвојила сет закона који обухвата Закон о измјенама и допунама Закона о пореском поступку („Службени гласник РС,” број: 44/16), Закона о инспекцијама у Републици Српској („Службени гласник РС,” број: 74/10, 109/12, 117/12 и 44/16), Закона о занатско-предузетничкој дјелатности („Службени гласник РС,” број: 44/16), Закон о систему јавних служби („Службени гласник РС,” број: 44/16) и Закона о играма на срећу. Законима су дефинисани носиоци борбе против рада на црно и њихове улоге. Јавна установа Завод за запошљавање Републике Српске нема посебна задужења у складу са наведеним законима.

- управљање пројектима и/или праћењу пројеката;

Пројекти које реализује ЗЗЗРС спроводе се на транспарентан начин. За сваки пројекат објављује се јавни позив за коришћење средстава послодавцима и незапосленим лицима, гдје се они упознају са правима, условима учешћа и обавезама. Путем јавног позива који се објављује у медијима, на интернет страници ЗЗЗРС и огласним плочама бироа за запошљавање послодавци и незапослена лица се позивају на коришћење средстава уз дефинисање права и услова учешћа које треба да испуњавају да би конкурисали за средства по пројекту, начин и рок подношења захтјева, износ средстава, број лица која се финансирају и потребна документација коју је послодавац и незапослено лице дужан доставити приликом подношења захтјева. Води се рачуна о једнаком третману корисника средстава и о равномјерној регионалној заступљености на територији читаве Републике Српске. У спровођењу пројеката ЗЗЗРС води посебну бројку о пласману јавних средстава приликом запошљавања код послодаваца, али и приликом samozapošljavanja. Врше се редовне контроле утрошка средстава у смислу испуњавања уговорних обавеза кроз трајање радног односа и редовне уплате доприноса. Такође, у оквиру заштите јавних средстава обезбјеђењем уговорних обавеза,

послодавци и незапослена лица су дужни да достављају средство обезбјеђења (банкарска гаранција или мјеница). У складу са преузетим уговорним обавезама, против корисника средстава који не испуњавају уговорне обавезе, у смислу трајања радног односа или неплаћања доприноса, покрећу се поступци враћања средстава, односно обуставе даљег дозначавања средстава.

У **Brčko distriktu BiH**, у складу са Законом о запошљавању и правима за вријеме незапослености („Службени гласник BDBiH“ број: 33/04, 19/07 и 25/08) послове запошљавања, стручне, организационе и друге послове у области запошљавања обавља Завод за запошљавање Brčko distrikta, као јавна служба са својством правног лица. У Заводу је запослено 5 савјетодаваца за запошљавање, а укупни буџет Завода за 2017. годину износио је 4.335.725 КМ.

- спровођење државних политика тржишта рада;

Кроз активно учешће у раду Савјетодавног одбора Агенције за рад и запошљавање БиХ, Завод за запошљавање Brčko distrikta учествује у креирању државних политика тржишта рада. Полazeћи од своје надлежности и усвојених стратешких докумената, у оквиру расположивих средстава Завод самостално креира и проводи Програм рада који интегрисе активне политике тржишта рада.

- коришћење активних политика тржишта рада у сузбијању структурне незапослености;

У зависности од потреба Brčko Distrikta и његовог развоја, броја и професионалне структуре незапослених, вишка запослених, обезбједених средстава и других услова и могућности за остваривање програма, у складу са Законом о запошљавању и правима за вријеме незапослености Градоначелник Distrikta donosi програм активне политике запошљавања за Distrikt. Овим програмом уређују се приоритети, мјере и средства за његово остваривање, а нарочито мјере за подстицање новог запошљавања, запошљавање одређених категорија незапослених (који траже прво запослење, дуже чекају на запослење и др.), запошљавање и професионална рехабилитација инвалида и лица са смањеном радном способношћу, samozapošljavanje незапослених лица, запошљавање вишка запослених и друге мјере за unapređenje запослености. У оквиру расположивих средстава, а на основу усвојеног Финансијског плана и Програма рада за односну годину, Завод подuzима све мјере и активности потребне за provedбу програма.

- борба против рада на crно;

Борба против рада на crно у надлежности је Инспектората Brčko distrikta који врши надзор на привредним и другим субјектима у distrikту. Завод поступа по актима Инспектората, у случају да су лица затечена у раду на crно а иста се истовремено налазе и на евиденцији Завода, на начин да се таква лица бришу из евиденција Завода.

- управљање пројектима и/или праћењу пројеката;

Пројекти које проводи Завод за запошљавање Brčko distrikta BiH спроводе се на transparentan начин, путем јавног позива и објављивања истог у локалним медијима, огласној плочи и web страници Завода за запошљавање Brčko distrikta BiH. За исте се врше редовне контроле о испуњавању уговором преузетих обавеза.

II. INSTITUCIONALNI OKVIR

10. (20) Opišite ulogu DEI u programiranju. Opišite podjelu odgovornosti u vezi s provedbom makro-regionalnih strategija. Jasan opis zadataka i odgovornosti državnih organa vlasti je predočen isključivo za programiranje fondova Investicionog okvira za Zapadni Balkan (WBIF). Dopunite ovu informaciju uzimajući u obzir druge fondove EU koji su na raspolaganju Bosni i Hercegovini. Da li su nakon Okvirnog sporazuma o IPA usvojeni neki drugi pravni propisi? Za državni i entitetski nivo su dostavljene informacije ali za Brčko distrikt ne. Informacije su dostavljene samo za jedan kanton. Dostavite informacije koje nedostaju.

Na nivou **Bosne i Hercegovine**, Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH,“ broj: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09 87/12, 6/13 i 19/16) i Odlukom o Direkciji za evropske integracije („Službeni glasnik BiH,“ broj: 44/03) propisane su nadležnosti Direkcije za evropske integracije (nadalje: DEI), koje uključuju i koordinaciju pomoći Evropske unije Bosni i Hercegovini.

U BiH je usvojena Odluka o sistemu koordinacije procesa evropskih integracija u BiH („Službeni glasnik BiH,“ broj: 72/16 i 35/18) kojom se definišu institucionalni i operativni sistem i način ostvarivanja koordinacije institucija u BiH na sprovođenju aktivnosti vezanih za proces integrisanja BiH u EU, zajednička tijela u okviru sistema koordinacije, njihov sastav, nadležnosti i međusobni odnosi. Članom 9, stav 8 alineja b) Odluke o sistemu koordinacije procesa evropskih integracija u BiH definisano je da radne grupe za evropske integracije participiraju u procesu programiranja sredstava pomoći EU primarno u kontekstu utvrđivanju potrebe za obezbjeđenjem finansijske i tehničke podrške EU institucijama u BiH u realizaciji njihovih obaveza u okviru evropskog integracionog procesa.

Vijeće ministara BiH je na prijedlog Direkcije za evropske integracije, na vanrednoj sjednici održanoj 21. veljače 2017. godine donijelo Odluku o privremenom određivanju Državnog koordinatora za Instrument pretpristupne pomoći (IPA II) („Službeni glasnik BiH,“ broj:21/17).

U toku je definisanje modela za formiranje strukture za planiranje i programiranje pretpristupne pomoći EU (IPA II) i radnih grupa za sektore IPA II za pripremu sektorskih planskih i programskih dokumenta IPA II u skladu sa odredbama Odluke o sistemu koordinacije procesa evropskih integracija u Bosni i Hercegovini.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je 04.01.2018. godine usvojilo Odluku o utvrđivanju struktura, nadležnosti i odgovornosti tijela za implementaciju programa teritorijalne saradnje u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći 2014-2020 (IPA II) („Službeni glasnik BiH“ broj: 14/18), kojom je formalizovana uloga, zadaci i odgovornosti DEI-a u implementaciji programa teritorijalne saradnje, uključujući i programiranje.

U BiH nema u potpunosti uspostavljenih struktura za sprovođenje makroregionalnih strategija.

U **Federaciji Bosne i Hercegovine**, na **kantonaln**om nivou, više kantona (Zeničko-dobojski, Srednjobosanski, Zapadnohercegovački i Posavski) imaju uspostavljene službe koje se bave poslovima evropskih integracija. U ostalim kantonima date poslove obavljaju osobe imenovane ispred kantonalnih vlada kao koordinatori. U skladu sa potrebama procesa evropskih integracija kao i prema preporukama "Fact-finding" misija koje je organizirala Delegacija EU u BiH za kantone u FBiH, postoji općenito razumijevanje za potrebom uvođenja specijalizacije i

sistematizacijom posebnih pozicija službenika za europske integracije, međutim kao i u slučaju formiranja posebnih službi njihovo angažiranje zavisi od objektivnih finansijskih mogućnosti i samoprocjene potreba u svakom pojedinačnom kantonu.

У Републици Српској, Закон о републичкој управи („Службени гласник РС,” број: 115/18) прописује надлежности републичких органа управе које се, између осталог, односе и на послове из области европских интеграција. Чланом 31. Закона о републичкој управи дефинисано је да Министарство за европске интеграције и међународну сарадњу Републике Српске врши функцију републичког ИПА координатора као и свеобухватну координацију процеса европских интеграција у Републици Српској.

Влада Републике Српске је својим Рјешењем о именовању службеника за програме помоћи у оквиру инструмента ИПА 2, представника Републике Српске у тијелима за спровођење Програма Европске уније и чланова Заједничких одбора за праћење у оквиру програма прекограничне сарадње („Службени гласник РС,” број: 45/15, 78/16) именовала представнике институција Републике Српске који дјелују у капацитету контакт тачака за републичке органе управе за реализацију финансијских инструмената ЕУ. Поред тога, Влада Републике Српске је својим Рјешењем о именовању службеника за праћење спровођења и извјештавање о спровођењу ИПА пројеката („Службени гласник РС,” број: 55/16) именовала представнике Републике Српске за праћење спровођења и извјештавање о спровођењу ИПА пројеката.

У **Brčko distriktu BiH** тренутно нема успостављене структуре за provedbu makro-regionalnih strategija ali je Zakonom o izmjeni i dopunama Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (“Службени гласник BDBiH,” број: 48/16), propisane nadležnosti novo-formiranog Odjeljenja za europske integracije i međunarodnu saradnju, koje će se u sklopu svih svojih nadležnosti baviti i ovom oblasti.

11. (22) Objasnite kako se ovaj odgovor odnosi na informacije date u sklopu pitanja broj: 20?

Nismo u mogućnosti u ovom trenutku dostaviti odgovor na ovo pitanje zbog nedostatka sveobuhvatnih informacija.

12. (23) Obrazložite proces programiranja za koji je zadužena DEI i učešće zainteresovanih strana u tom procesu?

Тренутно се у БиХ спроводи процес усаглашавања система којим ће прецизно бити дефинисан начин учешћа заинтересованих страна у процесу програмирања.

13. (24) Obrazložite detaljnije trenutni angažman zainteresovanih strana (npr. uloga civilnog društva) u pripremi i provedbi programa/projekata koje finansira EU u skladu sa načelom partnerstva?

Партнерство са заинтересованим странама у процесу програмирања остварује се посредством директног учешћа и е-консултација. У самом спровођењу активности партиципација би требало да се дефинише у складу са надлежностима институција на различитим нивоима власти уз укључивање партнера из свих дијелова земље.

Od polovine 2016. godine, kao metod konsultacija sa civilnim društvom i najširoim zainteresiranom javnosti u BiH, u primjeni su konsultacije putem web aplikacije (<http://ipa-ekonsultacije.dei.gov.ba/>). Aplikacija je u potpunosti otvorena za sve učesnike koji imaju e-mail adresu, bez ograničenja.

III. ADMINISTRATIVNI KAPACITETI

14. (26) Na koji način pratite fluktuaciju zaposlenih? Da li smatrate da je to pitanje sa kojim se treba suočiti? Ukoliko je odgovor da, kako se fluktuacija ublažava?

Флуктуација запослених у БиХ није препозната као кључни проблем те, осим додатног запошљавања, не постоји системско рјешење за ублажавање флуктуације запослених.

15. (28) Da li je ukupan broj osoblja koji se bavi provedbom trenutnih projekata EU dovoljan, npr. za provedbu programa prekogranične saradnje u sklopu INTERREG IPA? Da li postoje drugi sistematski planovi za pripremu administrativnih kapaciteta nadležnih tijela za provedbu kohezijske politike?

На свим нивоима власти у БиХ је препознат проблем недовољног број запослених за спровођење финансијских инструмената ЕУ. Међутим, још увијек није спроведена процјена потребних капацитета за спровођење кохезионе политике нити постоје системски планови за изградњу капацитета за спровођење кохезионе политике.

16. (29) Detaljnije opišite proceduru zapošljavanja na državnom nivou, kao i u sedam kantona za koje nisu dostavljene informacije, na sličan način kako je dostavljeno za FBiH, RS i Brčko distrikt. Da li je trenutni sistem ocjenjivanja uposlenih koji rade na upravljanju i kontroli fondova zadovoljavajući? Ukoliko ne, ukratko opišite izmjene koje planirate uvesti.

На свим нивоима власти постоји систем оцјенјивања рада државних службеника, али није специфично оцјенјивање особља које се бави управљањем и контролом фондова ЕУ. Тренутно не постоје иницијативе нити планови у том правцу.

У институцијама на разини **Bosne i Hercegovine** у погледу Закона о државној служби у институцијама БиХ и радних мјеста на које се овај закон односи запошљавање на упразњено радно мјесто обавља се на захтев институција, под условом да су за то радно мјесто предвиђена средства у буџету у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за годину у којој се попуњава радно мјесто. Такође, има још један ограничавајући фактор, будући да су закључком Вјећа министара БиХ са 46. сједнице, одржане 03.03.2016. године, све институције у надлежности Вјећа министара БиХ обавезне прије расписивања огласа ради попуњавања упразњених или нових радних мјеста, прибавити сагласност Вјећа министара БиХ, (за ово provoђење одговорни су руководиоци институција БиХ).

Postupak objave oglasa za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta državnih službenika pokreće se zahtjevom koji podnosi institucija, definisano članom 20. i 21. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH. Opisi poslova i posebni uslovi pozicije koja se oglašava prepisuju se iz pravilnika o unutrašnjoj organizaciji institucije.

Kod javnih konkursa Agencija imenuje posebne komisije za izbor koje su neovisne i nepristrasne. Komisiju za izbor sačinjava pet članova, od kojih su dva člana državni službenici iz institucije na koju se javni konkurs odnosi i koji imaju akademsko i profesionalno iskustvo u oblastima obuhvaćenim procesom javnog konkursa, dok se ostala tri člana imenuju sa liste eksperata koju utvrdi Agencija za državnu službu BiH. Prilikom imenovanja posebnih komisija za izbor Agencija za državnu službu BiH vodi računa o ravnopravnoj zastupljenosti spolova.

Kod zapošljavanja putem javnog oglasa razlikujemo dvije procedure, jednu koju provodi ADS BiH i drugu koju provodi institucija BiH, u skladu sa primjenom člana 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, a koji je u vezi sa članom 19. stav (4) a koji se odnosi na nove institucija Bosne i Hercegovine po osnovu prenosa nadležnosti sa entiteta na Bosnu i Hercegovinu ili kada Bosna i Hercegovina, u skladu sa Ustavom, preuzme određene nadležnosti.

Sekretar komisije je državni službenik ADS BiH po službenoj dužnosti (za procedure u nadležnosti ADS BiH) ili lice ovlašteno odlukom rukovodioca institucije (za procedure u nadležnosti institucije). Određuje se planom provođenja konkursa ili nalogom rukovodećeg državnog službenika ili šefa unutrašnje organizacione jedinice, ako nije određen posebnim aktom.

Prijave na javni oglas dostavljaju se ADS BiH ili instituciji, u zavisnosti ko je nadležan, uvijek se dostavljaju na adresu institucije naznačenu u tekstu oglasa, gdje naveden i krajnji rok za dostavljanje prijave. Zaprimiteljne prijave u ADS BiH otvara potkomisija ADS BiH, a može i komisija za izbor (u slučajevima kada proceduru provodi institucija).

Agencija/institucija priprema materijale za održavanje prve konstituirajuće sjednice komisije, nakon čega, nakon pregleda svih prijava kandidata, komisija donosi odgovarajuće zaključke o prihvatu ili odbacivanju prijave. Po pravilu na prvoj – konstituirajućoj sjednici, komisija odbacuje prijave kandidata koji ne ispunjavaju formalne uslove oglasa, a prihvata prijave koje su sa formalne strane u skladu sa tekstom oglasa. Ukoliko komisija za izbor nije odbacila prijave kandidata (a trebala je), prijave može odbaciti Agencija po službenoj dužnosti, za procedure koje su u nadležnosti Agencije. Svi kandidati se obavještavaju o statusu prijave.

Javni konkursi koje provodi ADS BIH objavljuju se i na web sajtu sistema „mojKonkurs“ - <https://mojkonkurs.ads.gov.ba/> preko kojeg svi kandidati mogu pratiti status svoje prijave u konkursima na koje su aplicirali a koje organizira Agencija za državnu službu BiH. Sve statusne obavijesti, poput informacije o registraciji prijave na konkurs, zaključku Komisije za izbor državnih službenika vezano za ispunjavanje formalnih uslova konkursa, te informacije o terminima i rezultatima ispita na kojima učestvujete sistem dostavljaju svim kandidatima besplatno poslati putem SMS-a te dodatno putem elektronske pošte.

U toku izbornog procesa, Agencija organizuje polaganje javnog ispita (isti za obje procedure javnog oglasa) za sve kandidate koji nemaju položen javni, a nisu oslobođeni od polaganja istog, a sve u skladu sa Odlukom o načinu polaganja javnog i stručnog ispita (isti je za sve procedure). Javni ispit se polaže u vidu testa koji se sastoji od ukupno 21 pitanja sa ponuđenim opcijskim odgovorima. Da bi kandidat ostvario pravo daljeg učešća u izbornom procesu odnosno da bi zadovoljio na javnom ispitu potrebno je da odgovori tačno na najmanje 11 postavljanih pitanja.

Stručni ispit sastoji se iz pismenog i usmenog dijela - intervjua.

Zadaci na pismenom dijelu stručnog ispita po pravilu se odnose na rješavanje praktičnih problema koji su tipični za oblast klasifikacije i vrste poslova kojoj pripada radno mjesto na koje se kandidat prijavljuje. Zadaci na pismenom dijelu stručnog ispita mogu se odnositi i na oblast državne uprave, državne službe, djelatnost institucije na koju se javni oglas odnosi i druge oblasti koje mogu biti u vezi sa radnim mjestom na koje se kandidat prijavljuje. Komisija utvrđuje zadatke za pismeni dio stručnog ispita najranije 24 sata prije početka testiranja.

Pismeni dio stručnog ispita za javne oglase u nadležnosti Agencije - Kandidati koji polože javni ispit ili isti nisu dužni polagati, polažu pismeni dio ispita koji se sastoji od najviše četiri pitanja i traje najviše tri sata, zavisno od broja pitanja (raspoloživo vrijeme za odgovor na pitanja jeste 45 minuta), te daju odgovore u formi eseja. Pitanja utvrđuje komisija za izbor, u skladu sa relevantnim propisima koji uređuju oblast zapošljavanja. Ispit se obavlja na računaru, te se po okončanom ispitu radovi dostavljaju članovima komisije na ocjenjivanje. Kandidati koji ostvare 75 i više bodova od mogućih 100 imaju pravo da pristupe na intervju, a kandidati koji ostvare manje od 75 bodova ne mogu učestvovati u daljoj konkursnoj proceduri.

Ako proceduru javnog oglasa sprovodi institucija BiH, (sekretar komisije je službenik koga ovlasti rukovodilac institucije) tada institucija blagovremeno obavještava kandidate o statusu prijave, mjestu i vremenu održavanja pismenog dijela stručnog ispita, na način koji sama odredi (ali najmanje na dva načina). Pismeni dio stručnog ispita se polaže u formi testa i sastoji se od pitanja sa ponuđenim opcijskim odgovorima.

Dakle, u ovoj konkursnoj proceduri institucija je nadležna za provođenje konkursa, dok je Agencija nadležna za imenovanje komisije, javni ispit i postavljanje državnih službenika.

Intervju za sve procedure se obavlja pred komisijom za izbor (isti je za sve vrste oglasa), na način da članovi komisije postavljaju pitanja kandidatima radi utvrđivanja znanja i kompetencija za određeno radno mjesto. Pitanja koja se postavljaju na intervjuu imaju za cilj da utvrde stepen znanja i sposobnost kandidata da obavlja poslove konkretnog radnog mjesta za koje se prijavio, kao i sposobnost kandidata da se prilagodi promjenljivoj radnoj sredini. Nakon završetka intervjua, kandidate ocjenjuju članovi komisije, te se na listu uspješnih kandidata plasiraju samo kandidati koji su na intervjuu osvojili najmanje 16 bodova od mogućih 30. Lista uspješnih kandidata formira se sabiranjem bodova sa pismenog ispita i intervjua.

Nakon formiranja liste uspješnih, ADS BiH postavlja najuspješnije kandidate. To se odnosi na kategorije državnih službenika iz člana 7. stav 1. tačka (b): šef unutrašnje organizacione jedinice, stručni savjetnik, viši stručni saradnik i stručni saradnik. Kada su u pitanju rukovodeći državni službenici iz člana 7. stav 1. tačka (a): sekretar i sekretar sa posebnim zadatkom, pomoćnik ministra, pomoćnik direktora i glavni inspektor ove državne službenike po prethodno pribavljenom mišljenju Agencije, sa liste uspješnih kandidata koji su prošli javni konkurs imenuje nadležna institucija ili Vijeće ministara BiH u ovisnosti od toga ko je podnio zahtjev za pokretanje postupka. Naime, u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH sekretare sa posebnim zadatkom imenuje Vijeće ministara BiH putem javnog konkursa, te u tim slučajevima Vijeće ministara BiH donosi odluku o imenovanju osobe sa liste uspješnih kandidata. U pravilu za imenovanje svih rukovodećih državnih službenika nadležne su

institucije dok pravni osnov za imenovanja koja vrši Vijeće ministara BiH u pravilu propisan pravnim propisima koji se odnose na uspostavljanje i djelovanje pojedinih institucija.

Kod procedura koje provodi institucija BiH, nakon okončanog postupka, komisija za izbor dostavlja listu uspješnih rukovodiocu institucije, koji je dužan u roku od osam dana istu dostaviti ADS BiH, sa prijedlogom datuma postavljenja najuspješnijih za nerukovodeće državne službenike na dalje postupanje (za izradu rješenja o postavljenju). Po dostavljanju liste uspješnih ADS BiH, izrađuje rješenje o postavljenju za nerukovodeće državne službenike, dok za rukovodeće daje mišljenje za imenovanje i dostavlja instituciji na imenovanje.

Ukoliko institucija ili Vijeće ministara BiH ne izvrši imenovanje u roku od 30 dana od dana prijema mišljenja Agencije i liste uspješnih kandidata (kada može birati bilo koga sa liste uspješnih bez obzira na poredak na listi), ako posebnim propisom nije određen kraći rok, Agencija će po službenoj dužnosti imenovati najuspješnijeg kandidata. Postavljenje se vrši upravnim aktom objavljenim u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

Svi kandidati (izuzev postavljenih) stavljaju se na rezervnu listu koja važi jednu godinu (uz moguće produženje najduže za šest mjeseci, ukoliko je ocjena rada za probni period nezadovoljavajuća). Ukoliko se u navedenom periodu uprazni radno mjesto, rezervna lista se „aktivira“ i sljedeći najuspješniji kandidat se postavlja - imenuje na radno mjesto, te se ne može raspisati novi oglas sve dok ima uspješnih kandidata, u periodu važeće rezervne liste (godina dana od postavljenja najuspješnijeg kandidata).

Procedura internog oglasa

Interni oglas sačinjava i objavljuje ADS BiH na zahtjev institucije. Oglas se pored internet stranice ADS BiH objavljuje i na oglasnoj table institucije BiH. Proceduru internog konkursa po objavljenom internom oglasu sprovodi komisija koju imenuje rukovodilac institucije po prethodnoj saglasnosti Agencije, i sastoji se od tri državna službenika iz institucije na koju se interni konkurs odnosi, a koji imaju akademsko i profesionalno iskustvo u oblastima rada radnog mjesta ili radnih mjesta obuhvaćenih internim oglasom. Ukoliko bude smatrala potrebnim ili na zahtjev institucije, Agencija može imenovati jednog nezavisnog eksperta za člana komisije. Kandidati prijave na interni oglas dostavljaju instituciji u čije ime je raspisan oglas. Komisija sama bira predsjedavajućeg i usvaja poslovnik o svom radu. Na ovaj oglas mogu se prijaviti isključivo državni službenici institucije u kojoj je oglas raspisan. Izborni proces sadrži samo intervju. Nakon okončanja procedure institucija dostavlja ADS BiH listu uspješnih sa datumom postavljenja, na dalje postupanje. ADS BiH donosi rješenje ili mišljenje u zavisnosti od kategorije državnog službenika, procedura postavljenja opisana kod javnog oglasa identična je i za interni oglas. Institut rezervne liste obavezan je i primjenjiv i kod internog oglasa.

Prijave kandidata za sve vrste oglasa se vraćaju na zahtjev, najkasnije dva mjeseca od okončanja procedure oglasa.

Ocjene na intervjuu sadrže ocjene kojima se utvrđuje stepen znanja, te ocjenjivanje ili utvrđivanje stepena kompetencija kandidata. Znanje kandidata ocjenjuje se bodovima u rasponu od 0 do 10 (što čini jednu trećinu bodova), dok se kompetencije ocjenjuju bodovima u rasponu od 0 do 10 za nerukovodeće državne službenike; te bodovima u rasponu od 0 do 5 za radna mjesta rukovodećih državnih službenika i šefova unutrašnjih organizacionih jedinica

(što čini dvije trećine bodova). Ukupan rezultat jeste zbir bodova koje je kandidat osvojio na intervjuu od jednog člana komisije za provjeru znanja i provjeru kompetencija, te je ukupna ocjena intervjua u rasponu od 0 do 30 bodova. Konačno, ukupan broj bodova koje je kandidat osvojio na intervjuu jeste zbir bodova datih od svakog prisutnog člana komisije, koji se utvrđuje u skladu sa odredbama Odluke o načinu polaganja javnog i stručnog ispita. Bitno je naglasiti da je ovdje primat na kompetencijama, jer ocjena kompetencija čini dvije trećine bodova, dok ocjena znanja čini jednu trećinu, te kandidat može dobiti neprolaznu ocjenu ukoliko su njegove kompetencije loše, bez obzira na ocjenu znanja (koja može nositi i maksimalan broj bodova).

Postupak zapošljavanja jasno je definisan Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH, te nema delegiranja u ovom slučaju.

Sadašnji sistem ocjenjivanja uposlenih se odnosi na sve državne službenike, te je generalne prirode, bez posebnih elementa za ocjenjivanje uposlenih koji rade na upravljanju i kontroli fondova. Time se ne pridaje potrebna pažnja specifičnostima koji se vežu za ove poslove. Ne postoje ni analize ni planovi za njegovu izmjenu u tom pogledu.

У Републици Српској, Законом о државним службеницима, поред осталог, уређен је радно-правни статус државних службеника у републичким органима управе, запошљавање и попуњавање упражњених радних мјеста, оцјењивање и напредовање, итд.

Ближа правила и процедуре у поступцима спровођења јавних конкурса, интерних огласа и избор кандидата регулисани су Правилником о јединственим правилима и процедури јавне конкуренције за запошљавање и постављење државних службеника („Службени гласник РС,” број: 68/11, 31/12 и 24/15). Одредбом члана 29. став 2. Закона о државним службеницима прецизирано је да су при запошљавању и попуњавању упражњених радних мјеста у републичким органима управе кандидатима, под једнаким условима, доступна сва радна мјеста.

Да би се приступило попуњавању упражњеног радног мјеста потребно је да је радно мјесто обухваћено Кадровским планом за текућу годину и предвиђено Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста.

Радна мјеста државних службеника су руководећа радна мјеста за чије је постављење и разрјешење надлежна Влада Републике Српске и радна мјеста државних службеника за које је надлежан руководиоца органа управе у складу са Законом о државним службеницима. Заснивање радног односа у републичким органима управе врши се путем јавног конкурса. На захтјев републичког органа управе јавни конкурс расписује Агенција за државну управу у средствима јавног информисања и на интернет страници Агенције. Конкурс остаје отворен 15 дана од дана објављивања у дневним новинама.

Садржај јавног конкурса дефинисан је Правилником и садржи:

- податке о републичком органу управе који оглашава попуно упражњеног радног мјеста;
- назив радног мјеста које се оглашава;
- број потребних извршилаца;
- опис послова радног мјеста које се оглашава;

- опште и посебне услове предвиђене за обављање послова радног мјеста које се оглашава;
- мјесто, адреса, начин и рок подношења пријава и тражених доказа; и
- доказе које је кандидат дужан приложити, а којима доказује испуњавање општих и посебних услова наведених у јавном конкурсном.

За спровођење поступка избора државног службеника директор Агенције за државну управу именује конкурсну комисију која има 5 чланова и то: 3 из републичког органа управе на који се јавна конкуренција односи и 2 члана са Листе чланова конкурсних комисија за избор државних службеника, који се бирају путем јавног конкурса и именују на период од четири године.

По окончању поступка избора, у складу са прописаним процедурама, Агенција за државну управу доставља руководиоцу републичког органа управе, односно Влади Републике Српске приједлог за попуњавање упражњеног радног мјеста.

Влада Републике Српске, односно руководиоца органа дужни су да у року од 30 дана, односно 15 дана од дана пријема приједлога Агенције за државну управу изврше постављење/запошљавање најуспјешнијег кандидата.

О резултатима јавне конкуренције учесници поступка се писмено обавјештавају, са поучком о правном средству. У току трајања поступка свим кандидатима учесницима поступка, обезбијеђена је потпуна правна заштита кроз могућност подношења жалбе односно тужбе уколико сматрају да су се у поступку десиле неправилности које могу утицати на објективност и законитост поступка. О жалбама кандидата, учесника поступка јавне конкуренције одлучује Одбор државне управе за жалбе. Поступак избора најуспјешнијег кандидата врши Конкурсна комисија, која у току поступка врши преглед и оцјену пријављених пријава и на припремној сједници Комисије одбацује пријаве кандидата чије су пријаве неблаговремене, непотпуне и пријаве кандидата који не испуњавају услове конкурса. На приједлог комисије, пријаве се закључком одбацују. Против ових закључака дозвољена је посебна жалба. Кандидатима чије су пријаве потпуне благовремене, разумљиве и који испуњавају опште и посебне услове упућује се позив на улазни интервју/разговор са знаком мјеста и времена одржавања интервјуа.

Сваки члан комисије учествује у разговору са кандидатима у складу са Пословником о раду комисије, а о току интервјуа води се појединачни записник за сваког кандидата - који садржи личне податке кандидата, податке о члановима комисије, постављена питања о оцјене чланова свих комисије. Након одржаног интервјуа Комисија сачињава листу успјешних кандидата и исту са пратећом документацијом доставља директору Агенције за државну управу. Уколико Агенција по пријему документације утврди да је комисија поступила у складу са Законом и Правилником, потврђује листу и сачињава приједлог за запошљавање односно постављење најуспјешнијих кандидата.

Јавни конкурс није успио ако:

- нема пријављених кандидата;
- ако нико од пријављених кандидата не испуњава услове конкурса;
- уколико нико од кандидата не добије минималан број бодова; те
- ако Влада не донесе рјешење о постављењу предложеног кандидата у року од 30

дана, односно руководиоца органа рјешење о запошљавању у року од 15 дана од дана пријема приједлога Агенције.

О разлозима неуспјелог конкурса, на приједлог Комисије Агенција доноси закључак и доставља га органу и кандидатима.

Попуњавање упражњених радних мјеста државних службеника врши се и из реда запослених и то:

- актом о постављењу вршиоца дужности;
- интерним оглашавањем,
- напредовањем у служби,
- распоређивањем,
- премјештајем; и
- преузимањем.

На спровођење интерног огласа примјењују се правила о спровођењу јавног конкурса, с тим да право учешћа на интерном огласу имају само државни службеници који испуњавају тражене услове за обављање послова радног мјеста које се попуњава интерним оглашавањем. Кандидатима који први пут заснивају радни однос у републичким органима управе руководиоца органа може одредити пробни рад, према плану и програму који доноси републички орган управе. У току пробног рада најуспјешнији кандидати ће бити упознати са садржајем послова и задатака радног мјеста, те са начином праћења и оцјењивања резултата њиховог рада. Уколико оцјена рада кандидата буде задовољавајућа, руководиоца органа доноси рјешење о пријему у радни однос на неодређено вријеме. Уколико оцјена рада кандидата буде незадовољавајућа, руководиоца органа ће донијети рјешење о престанку радног односа.

Градска, односно општинска управа

Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе главом VII Закона, која обухвата чл. 64–87. уређује се планирање и поступак запошљавања. Закон утврђује да се запошљавање у градску, односно општинску управу може вршити само у складу са планом запошљавања који доноси градоначелник, односно начелник општине у року од 30 дана од дана ступања на снагу одлуке о усвајању буџета јединице локалне самоуправе, осим у случају потребе пријема у радни однос на одређено вријеме и попуњавања радног мјеста које је остало упражњено након доношења плана запошљавања за текућу годину. Планом запошљавања утврђују се стварно стање попуњености радних мјеста, потребан број службеника и намјештеника на неодређено вријеме за период за који се план доноси и планира пријем приправника одговарајуће стручне спреме и струке. Такође, уређен је и поступак и услови за попуњавање упражњених радних мјеста, те начини попуњавања упражњених радних мјеста. Руководиоца радно мјесто попуњава се именовањем и постављењем, након спроведеног јавног конкурса. Упражњено извршилачко радно мјесто попуњава се трајним премјештајем, спровођењем интерног конкурса, заснивањем радног односа након спроведеног јавног конкурса и преузимањем из органа друге јединице локалне самоуправе. Законом је детаљно уређен поступак спровођења интерног и јавног конкурса за попуњавање упражњених радних мјеста. Такође, поступак запошљавања службеника и намјештеника у градској, односно општинској управи прецизиран је Правилником о јединственим процедурама за попуњавање упражњених радних мјеста

у градској, односно општинској управи уређен је поступак за попуњавање упражњених радних мјеста („Службени гласник РС,” број: 42/17).

На свим нивоима власти постоји систем оцјењивања рада државних службеника, али није специфицирано оцјењивање особља које се бави управљањем и контролом фондова ЕУ. У Републици Српској на снази је Правилник о поступку оцјењивања и напредовања државних службеника и намјештеника („Службени гласник РС,” број: 43/09 и 87/11). Наведени правилник прописује све елементе модерног начина праћења ефикасности у раду запослених, тј. јасно утврђивање очекивања (стандарда) у раду запослених који су преточени у индивидуалне циљеве (имајући у виду опште циљеве организације), разговор између надређеног и подређеног службеника о свеукупној успјешности у послу, изрицање оцјена о раду и утврђивање нових циљева за наредни период, разматрање могућих потреба за обукама, итд. Поред оцјењивања радног учинка сваког од запосленика сваких шест мјесеци, сваки републички орган управе, два пута годишње, припрема Извјештај о спроведеном оцјењивању државних службеника и намјештеника у републичким органима управе који се доставља Агенцији за државну управу. Агенција за државну управу анализира извјештаје републичких органа управе о сваком циклусу оцјењивања и саставља збирни извјештај о оцјењивању који доставља Влади Републике Српске.

Radno pravni status uposlenika na nivou kantona uređen je kantonalnim propisima o državnim službenicima i namještenicima. Međutim, postupak zapošljavanja državnih službenika u Federaciji BiH jedinstven je za sve federalne, kantonalne i općinske organe državne službe. Na zahtjev i u skladu sa potraživanjem organa državne službe proces zapošljavanja provodi Agencija za državnu službu Federacije BiH (u daljem tekstu: Agencija) u skladu sa Zakonom o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Службени гласник FBiH,” број: 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12).

Za organe državne službe sa područja **Unsko-sanskog kantona** i **Kantona 10** proces zapošljavanja državnih službenika provodi Odjeljenje Agencije za Kanton 10 i Unsko-sanski kanton sa sjedištem u Livnu.

Za organe državne službe sa područja **Hercegovačko-neretvanskog kantona** process zapošljavanja državnih službenika provodi Odjeljenje Agencije za Hercegovačko-neretvanski kanton sa sjedištem u Mostaru, dok **Županija Zapadnohercegovačka** samostalno provodi proces zapošljavanja sukladno Zakonu o državnim službenicima u tijelima državne službe u Županiji Zapadnohercegovačkoj („Narodne novine ŽZH,” број: 16/08, 7/09, 8/12, 8/13).

Za organe državne službe sa područja **Zeničko-dobojskog i Srednjobosanskog kantona** proces zapošljavanja državnih službenika provodi Odjeljenje Agencije za Zeničko-dobojski i Srednjobosanski kanton sa sjedištem u Zenici.

Za organe državne službe sa područja **Tuzlanskog i Posavskog kantona** proces zapošljavanja državnih službenika provodi Odjeljenje Agencije za Tuzlanski i Posavski kanton sa sjedištem u Tuzli.

Za organe državne službe sa područja **Kantona Sarajevo i Bosansko-podrinjskog kantona** proces zapošljavanja državnih službenika provodi Odjeljenje Agencije za Kanton Sarajevo i Bosansko-podrinjski kanton sa sjedištem u Sarajevu.

Trenutni sistem ocjenjivanja je jedinstven za sve uposlene u federalnim, kantonalni i općinskim organima državne službe, i ne pravi razliku prema uposlenim koji rade na upravljanju i kontroli fondova. Posebno ocjenjivanje za specifična radna mjesta u državnoj službi nije predviđeno te ne postoji mogućnost drugačijeg vrednovanja za ta specifična radna mjesta.

17. (31) Navedite odgovore koji nedostaju a tiču se trenutnog stanja u Federaciji BiH i svim njenim kantonima. Detaljno opišite ulogu monitoringa koja je dodijeljena odsjeku u DEI-u (takođe pogledajte odgovor na pitanje broj: 20).

U cilju unaprijeđenja planiranja i upravljanja sredstvima razvoja, u **Federaciji BiH** se donose programi javnih investicija (u daljem tekstu: PJI) i to: a) PJI Federacije BiH koji donosi Vlada Federacije BiH i b) kantonalni PJI koje donose kantonalne vlade. S tim u vezi u Federaciji BiH je 2013. godine uspostavljen PIMIS informacioni sistem za upravljanje, praćenje i izvještavanje o javnim investicijama, čiji administrator je Federalno ministarstvo finansija.

Da bi se PIMIS u Federaciji BiH mogao koristiti kao alat u procesu integracije tekućih i kapitalnih budžeta, finansijskog praćenja implementacije razvojnih strategija, te za izradu plana zaduživanja i finansiranja iz svih ostalih izvora, u skladu sa strateškim opredjeljenjima, izvršeno je unaprijeđenje procesa informatizacije korisnika PIMIS-a proširenjem na kantonalni nivo, što znači da je PIMIS software u potpunosti prilagođen i za korisnike na kantonalnom nivou. Podaci iz elektronskih IP obrazaca (informacija o projektu) uneseni u PIMIS sistem služe kao osnova za izradu kantonalnih PJI i PJI Federacije BiH, kao i za praćenje realizacije projekata, te planova za buduća ulaganja u investicije.

a) Evaluacija

Izbor i vrsta evaluacije (interna ili eksterna), uglavnom zavisi od izvora finansiranja, dogovora korisnika i financijera, a u slučaju vanjskog finansiranja najčešće je propisana ugovorom o finansiranju projekta.

b) Monitoring

Monitoring je u nadležnosti krajnjih korisnika projekta, i zavisno od načina finansiranja, obavlja se uglavnom putem upravljačkih struktura projekata, tj. upravnih/implementacijskih odbora.

c) Ostalo, kao što su utvrđivanje kriterija za izbor, izrada kontrolnih listi za rukovodstvo kada provjerava postupak javne nabavke, procjena rizika, usklađenost s pravilima o državnoj pomoći.

S ciljem unaprijeđenja sistema javnih investicija u Federaciji BiH, pored odredbi koje su propisane Zakonom o budžetima u Federaciji BiH („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18) donesena je i Uredba o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 106/14), kojima se uspostavlja obaveza upravljanja javnim investicijama kroz pripremu PJI, što predstavlja proces koji obuhvata predlaganje, ocjenu, odabir projekata za finansiranje i praćenje realizacije PJI. Ovom Uredbom je definiran cjelokupan proces od podnošenja projektnog prijedloga kroz PIMIS sistem do izrade PJI.

PJI Federacije BiH i kantonalni PJI se pripremaju i donose svake godine prema kalendaru utvrđenom Zakonom o budžetima u Federaciji BiH i po proceduri definiranoj navedenom Uredbom. Uključenost projekta u PJI je preduvjet za finansiranje budžetskim sredstvima ili zaduživanjem, pri čemu izuzetak može biti projekat koji služi ublažavanju posljedica izazvanih nastankom vanrednih i nepredvidivih događaja (elementarne nepogode, vanjski šokovi ili krize).

Projekti kandidirani za PJI Federacije BiH i kantonalne PJI moraju zadovoljiti osnovne kvalifikacijske uvjete: kriterij kvalitete (doprinos privrednom razvoju, povezivanje postojeće infrastrukture, poticanje upotrebe naprednih tehnologija, minimaliziran štetni utjecaj na okoliš, povećanje ekonomske konkurentnosti, doprinos očuvanju postojećih radnih mjesta i zapošljavanju, od neposrednog je značaja za socijalno ugrožene kategorije) i kriterij minimalne vrijednosti (iznad 1.000.000 KM za PJI Federacije BiH; minimalna vrijednost projekta kandidiranog za kantonalne PJI je 500.000 KM, ako je definiran na kantonalnom nivou, odnosno 100.000 KM ako je definiran na novou grada ili općine).

Svi potpuni projektni prijedlozi koji zadovoljavaju kvalifikacijske kriterije da bi, kao kandidovani projekti, bili uključeni u PJI Federacije BiH, prolaze postupak ocjenjivanja, bodovanja i rangiranja koje vrši Komisija za PJI imenovana od strane Vlade Federacije BiH. Komisija ima sedam članova od kojih je najmanje jedan iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti analize i ocjena investicija. Zadatak Komisije je da, na osnovu podnesene relevantne dokumentacije i dostavljenih osnovnih podataka o projektu (naziv, strateški cilj, ciljna grupa, mjera učinka, prioritet u odnosu na ostale kandidovane projekte, iznos finansiranja), a u skladu sa kriterijima i principima propisanim Obrascem za ocjenu prijedloga projekta, vrši analizu i bodovanje kandidovanog projekta, a što je detaljno opisano u odgovoru na dodatno pitanje broj 20 ovog Poglavlja.

Identičan proces odvija se i na nivou kantona prilikom pripreme i izrade kantonalnih PJI, s tim da bodovanje i rangiranje projekata kandidovanih u kantonalne PJI vrše komisije imenovane od strane kantonalnih vlada.

Detaljno opišite ulogu monitoringa koja je dodijeljena odsjeku u DEI-u (takoder pogledajte odgovor na pitanje broj 20).

Bosna i Hercegovina nema formalno uspostavljen operativni sistem za korištenje IPA II, što se reflektuje i na poslove monitoringa, izvještavanja i evaluacije. I pored ovih formalno-pravnih nedostataka, privremeni DIPAK izvršava poslove za koje je odgovoran po Okvirnom sporazumu za IPA II, uz podršku svoga ureda, tj. Odsjeka za monitoring i evaluaciju (OME) pri Sektoru za koordinaciju pomoći EU Bosni i Hercegovini.

Prikupljanje informacija za potrebe monitoringa i izvještavanja se provodi redovno, a radi se i na unapređenju kapaciteta za uvođenje sektorskog pristupa u oblasti monitoringa, evaluacije i izvještavanja o IPA fondovima, što predstavlja određeni pomak iz direktnog sistema upravljanja pomoći koji se primjenjuje u Bosni i Hercegovini ka indirektnom sistemu upravljanja pomoći. Važno je naglasiti da još uvijek nedostaju odgovarajući analitički i operativni kapaciteti koji bi obuhvatili sve nivoe korisnika i omogućili blagovremeno i precizno izvještavanje o implementaciji IPA-e, putem mjerljivih i realnih indikatora. Privremeni DIPAK očekuje podršku EK za dalji rad u ovoj oblasti.

Na zahtjev Evropske komisije i usvajanjem Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji DEI, na sjednici VM BiH održanoj 14.07.2010 godine formiran je ovaj poseban odsjek. OME, kao dio Ureda privremenog DIPAK-a, je angažovan na svim poslovima monitoringa, izvještavanja i evaluacije, što uključuje prikupljanje relevantnih podataka, njihove analize, pripreme odgovarajućih izvještaja i preporuka o implementaciji pomoći iz IPA I i IPA II, obezbjeđenje odovarajućih informacija i komentara za izvještaje uz pružanje stručne podrške institucijama u Bosni i Hercegovini, te prikupljanje i obradu informacija u vezi sa primjenom SWAP-a. Također, OME redovno priprema informacije o realizaciji pomoći IPA II za potrebe sastanaka Odbora i određenih pododbora za praćenje ostvarenja prioriteta iz SSP-a.

OME se posebno angažira za monitoring i izvještavanje o projektima sa problemima u realizaciji i korištenju IPA II za potrebe djelovanja privremenog DIPAK-a.

Godišnji izvještaj o implementaciji IPA II

U skladu sa Okvirnim sporazumom za IPA-u II privremeni DIPAK je u obavezi da podnosi godišnji izvještaj o implementaciji IPA II u propisanoj formi (obrascu) koju je odredila EK. Godišnji izvještaj predviđa prezentovanje informacija po sektorima što proizilazi iz obavezne primjene sektorskog pristupa i za oblast monitoringa i izvještavanja. U toku 2018. godine pripremljen je Godišnji izvještaj o implementaciji IPA II za 2017. godinu.

Monitoring odbor za IPA za Bosnu i Hercegovinu

Primjena sektorskog pristupa demonstrirana je kroz pripremu i rad IPA Monitoring odbora za Bosnu i Hercegovinu. Sastanci IPA II Monitoring odbora se organizuju u namjeri da se diskutuju strateška, proceduralna i pitanja u vezi sa procesom implementacije određenih IPA I i IPA II projekata, u formi sektorskog izvještavanja.

Prikupljanje informacija za sastanak, te cjelokupnu pripremu sastanaka institucija na nivou BiH, koordinira OME uz pružanje određene stručne podrške. U periodu od marta 2016. do maja 2018. godine, privremeni DIPAK je u saradnji sa predstavnicima Evropske komisije/Delegacije EU organizovao tri sastanka IPA II Monitoring odbora. Treći sastanak IPA Monitoring odbora održan je 15. maja 2018. godine. Sastanku su, prisustvovala 63 učesnika iz Bosne i Hercegovine, predstavljajući 43 institucije sa BiH, entitetskog i kantonalnog nivoa, te članove Odbora za IPA-u II.

Na osnovu preporuka i zaključaka Evropske komisije Odsjek za monitoring i evaluaciju priprema informaciju sa zaključcima, koju dostavlja na usvajanje VM BiH, te prati realizaciju zaključaka uz pružanje stručne podrške.

ROM monitoring izvještaji

Odsjek za monitoring i evaluaciju redovno prima i analizira ROM (<https://www.gopa.de/en/news/results-oriented-monitoring-western-balkan-and-turkey>) izvještaje o implementaciji IPA projekata koji su pripremljeni od strane eksternih ROM monitora. Tokom 2017. i 2018. godine dostavljeno je deset ROM izvještaja koje je ovaj odsjek analizirao te prosljedio sažete rezultate analize (ključne dijelove) korisničkim institucijama na komentar i dalje djelovanje uz uključivanje članova upravnih odbora projekata. Na ovu praksu negativno djeluje nedostatak formalnih struktura, te kapaciteta za monitoring.

Aktivnosti na provođenju evaluacija

Tokom 2017. godine realizovano je šest evaluacija. U cilju uspostavljanja veze između procesa programiranja, praćenja i evaluacije, Odsjek za monitoring i evaluaciju priprema kratak pregled relevantnih nalaza i zaključaka iz evaluacijskih studija.

Pored toga, DEU i EK su značajno unaprijedili proces komunikacije u pogledu provođenja evaluacija u BiH, na način da DEU blagovremeno informiše Odsjek za monitoring i evaluaciju o predstojećim evaluacijama. Ovakvim pristupom, Odsjek za monitoring i evaluaciju je u mogućnosti organizovati potrebne sastanke te pripremiti korisničke institucije da kvalitetno odgovore na pitanja eksternih evaluatora. Uprkos ulozenim naporima Ureda privremenog DIPAK-a i poboljšanog procesa komunikacije, još uvijek je prisutan slab odgovor korisničkih institucija u pogledu implementacije zaključaka i preporuka navedenih u evaluacijskim studijama.

Potrebno je pomenuti korisnu praksu učešća predstavnika Odjeljenja za monitoring i evaluaciju na završnim sastancima na kojima se predstavlja nacrt konačnih nalaza evaluacije. Na taj način se pruža prilika osoblju Odjeljenje za monitoring i evaluaciju da, po potrebi, iznesu komentare i sugestije na nacрте završnih evaluacija.

Učešće na sastancima pododбора за праћење остварења приоритета из SSP-a

Odjeljenje за monitoring i evaluaciju, pored redovnih aktivnosti u vezi sa zadacima monitoringa i evaluacije, priprema i dostavlja informacije за sastanke pododбора за праћење остварења приоритета из SSP-a. Time се доприноси да се процес реализације обавеза из Споразума о стабилизацији и придруживању уско повеже са оствареним резултатима и утицајима постигнутим кроз процес имплементације IPA пројеката. Представници OME су активно учествовали на свим седам састанака пододбора одржаних у 2017. и припремили укупно 26 кратких описа везаних за реализацију пројеката IPA -е.

У Републици Српској, Влада Републике Српске је Рјешењем о именовану службеника за праћење спровођења и извјештавања о спровођењу ИПА пројеката („Службени гласник РС,“ број: 55/16) именовала представнике републичких органа управе задужене за програмирање, праћење спровођења и извјештавања о пројектима финансираним из програма ИПА 2. Координацију активности везано за мониторинг у Републици Српској као и координацију дјеловања републичких органа управе у истом спроводи Министарство за европске интеграције и међународну сарадњу у сарадњи са кабинетом Владе Републике Српске и кабинетом председника Републике Српске, а у складу са Одлуком о остваривању координације републичких органа управе у спровођењу активности у области европских интеграција и међународне сарадње.

Представници ресорних министарстава у Влади Републике Српске учествују у раду Одбора за праћење ИПА (BiH IPA Monitoring Committee). Влада Републике Српске је Рјешењем о именовану чланова Привременог ИПА 2 одбора из Републике Српске (донесено на 119. сједници која је одржана 6. априла 2017. године) именовала представнике Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу и Министарства финансија за чланове Привременог ИПА 2 одбора из Републике Српске. Међутим, представници републичких институција нису у потпуности укључени у све активности у вези са процесом мониторинга финансијских инструмената у БиХ. Такође, представници републичких органа управе ниси били укључени у израду Годишњег

извјештаја о спровођењу ИПА 2 за 2017. годину, већ само у фазу израде коментара на исти.

IV. PROGRAMIRANJE

18. (33) Опишите начин на који ће се осигурати координација садржаја стратешких докумената и планова за свих десет тематских цијева. Опишите процедуру постављања приоритета и усмјеравања планираних интервенција. Детаљније образложите начин на који документи наведени за ентитетске нивое доприносе provedbi секторских цијева за БиХ у cjelini.

Nismo u mogućnosti u ovom trenutku dostaviti odgovor na ovo pitanje zbog nedostatka sveobuhvatnih informacija.

19. (35) Objasnite na koji način organi vlasti koordiniraju pripremu i provedbu strateških dokumenata u okviru svih 10 tematskih ciljeva. Potvrdite da li je lista strateških dokumenata kompletirana. Ukoliko nije, dostavite dokumente koji nedostaju.

Na nivou **BiH** strateško dugoročno planiranje kao ni upravljanje provođenjem strategija nije uređeno propisima.

Lista strateških dokumenata BiH navedena u odgovoru na pitanje 33 dopunjuje se sa:

- Okvirna energetska strategija Bosne i Hercegovine do 2035. godine koja je usvojena 29.08.2018. godine („Službeni glasnik BiH,“ broj: 70/18);
- Politika razvoja informacionog društva Bosne i Hercegovine za period 2017 – 2021 („Službeni glasnik BiH,“ broj: 42/17);
- Okvirna strategija prometa BiH za period 2016-2030 („Službeni glasnik BiH,“ broj: 71/16).

U **Federaciji BiH** kooordinacija pripreme strateških dokumenata i njihova implementacija uređena je Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik FBiH,“ broj 32/17). Ovaj Zakon uređuje proces, utvrđuje obavezu i odgovornost nadležnih organa u procesu horizontalne i vertikalne koordinacije pripreme i implementacije strateških dokumenata. Za detalje pogledati odgovor na prethodno pitanje.

Lista strateških dokumenata Federacije BiH navedena u odgovoru na pitanje 33 nije kompletna, budući da je Vlada Federacije BiH 23.12.2016. godine usvojila Strategiju za unapređenje prava i položaja osoba sa invaliditetom u FBiH 2016-2021, te 12.07.2018. godine i Strategiju zapošljavanja u Federaciji BiH 2018-2021.

У **Републици Српској**, у складу са Пословником о раду Владе Републике Српске („Службени гласник РС,“ број: 10/09) ресорно надлежна министарства припремају стратешке документе које усваја Влада Републике Српске, а потом у складу са Пословником рада Народне скупштине Републике Српске и Народна скупштина Републике Српске.

Одлуком о систему координације процеса европских интеграција у Босни и Херцеговини дефинишу се институционални и оперативни систем и начин остваривања

координације институција у Босни и Херцеговини на спровођењу активности везаних за процес интегрисања Босне и Херцеговине у Европску унију, укључујући и преговоре.

Листа стратешких докумената из Републике Српске која је наведена у одговору на питање број 33. је комплетна.

20. (37) Da li BiH ima metodologiju za prioritizaciju infrastrukturnih projekata? Ako ima, detaljno je opišite.

Bosna i Hercegovina ima metodologiju za prioritizaciju infrastrukturnih projekata pod nazivom "Metodologija za odabir i prioritizaciju infrastrukturnih projekata u Bosni i Hercegovini sa smjernicama za rad sektorskih radnih grupa" (u daljem tekstu Metodologija prioritizacije BiH).

Ova Metodologija prioritizacije za BiH je urađena na osnovu metodologije za prioritizaciju infrastrukturnih projekata, koja je potvrđena na Upravnom odboru Investicijskog okvira za Zapadni Balkan (WBIF) u 2014. godini (u daljem tekstu metodologija WBIF). Metodologija WBIF je predviđela uspostavljanje Okvira Državnog odbora za investicije u zemljama korisnicama WBIF-a te, pod ovim Okvirom, identifikaciju Jedinствене liste приоритетних projekata (Single Project Pipeline - SPP) za svaku državu. Takva Jedinствена lista приоритетних projekata (SPP) treba koristiti kao osnov za programiranje sredstava iz svih izvora finansiranja, uključujući i IPA pomoć. Bosna i Hercegovina je, s tim u vezi, uspostavila Državni odbor za investicije Bosne i Hercegovine, koji je 2015. godine usvojio Metodologiju za odabir i prioritizaciju infrastrukturnih projekata u Bosni i Hercegovini. Metodologija prioritizacije BiH pruža smjernice za identifikaciju, odabir, prioritizaciju i kandidovanje strateški značajnih infrastrukturnih projekata i izradu Jedinствене liste приоритетних projekata. Jedinствена lista приоритетних projekata sadrži zrele projekte definirane u Sektorskim Jedinственим listama приоритетних projekata (*Single Sector Project Pipeline - SSPP*), koji bi trebali biti izrađeni u svim infrastrukturnim sektorima u kojima postoji usvojena cjelodržavna strategija. Za pripremu SSPP su zadužene radne grupe za određene sektore IPA II. SSPP-i se izrađuju na osnovu cjelodržavnih strategija i njihovih pripadajućih dokumenata (npr. akcionih planova, te posebnih baza podataka). Proces izrade uključuje sljedeće:

- prikupljanje prijedloga infrastrukturnih projekata od različitih resornih institucija (u formi Obrasca za identifikaciju projekta - PIF obrasca) u cilju kreiranja jedne liste infrastrukturnih projekata po sektoru;
- ocjenjivanje sa rangiranjem ovih projekata u skladu sa već definisanim relevantnim strateškim kriterijima; te
- priprema Sektorske јединствене liste приоритетних projekata - SSPP kao rezultat procesa prioritizacije sa indikativnim izvorima finansiranja i statusom zrelosti projekata.

Ova Metodologija za prioritizaciju BiH se primjenjuje pri apliciranju na pozive WBIF. Na ove pozive su, od usvajanja Metodologije za prioritizaciju BiH, aplicirala javna preduzeća i drugi promoteri projekata sa svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini.

Zakonom o budžetima u **Federaciji BiH** („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18) i Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija („Službeni glasnik FBiH,“ broj: 106/14), propisano je da Vlada Federacije BiH i vlade kantona donose svoje programe javnih investicija (u daljem tekstu: PJI).

PJI je dokument koji obuhvata pregled ulaganja u projekte u periodu od tri godine. Svrha donošenja PJI je da posluži vladama kao osnov za bolje planiranje i upravljanje sredstvima razvoja, bolje korištenje sredstava budžeta i efikasniji pristup ostalim izvorima finansiranja, sa dugoročnim ciljem povezivanja PJI sa procesom strateškog planiranja i budžetiranja. Povezivanjem PJI sa procesom strateškog planiranja i budžetiranja, projekti javnih investicija se stavljaju u funkciju ostvarivanja sektorskih politika i strateških ciljeva definisanih u okviru nadležnosti Federacije i kantona u Federaciji BiH.

PJI se priprema i donosi svake godine prema kalendaru utvrđenom Zakonom i po proceduri propisanoj Uredbom. Uključenost projekta u PJI je preduvjet za finansiranje budžetskim sredstvima ili zaduživanjem, pri čemu izuzetak može biti projekat koji služi ublažavanju posljedica izazvanih nastankom vanrednih i nepredvidivih događaja (elementarne nepogode, vanjski šokovi ili krize).

Projekti kandidovani u PJI se unose u PIMIS sistem (Public Investment Management Information System -Informacioni sistem za upravljanje javnim investicijama) kroz elektronski IP obrazac (IP obrazac-Informacije o projektu), koji je identičan, kako za Federaciju i Kantone, tako i za BiH, RS i BD. IP obrazac sadrži sedam cjelina: osnovne informacije o projektu, relevantnost projekta, opis efektivnosti projekta, održivost i rangiranje, projektunu dokumentaciju i finansijske podatke.

Projekti kandidirani za PJI moraju zadovoljiti osnovne kvalifikacijske uvjete: kriterij kvalitete (doprinos privrednom razvoju, povezivanje postojeće infrastrukture, poticanje upotrebe naprednih tehnologija, minimaliziran štetni utjecaj na okoliš, povećanje ekonomske konkurentnosti, doprinos očuvanju postojećih radnih mjesta i zapošljavanju, od neposrednog je značaja za socijalno ugrožene kategorije) i kriterij minimalne vrijednosti. Ukupna vrijednost projekta koji se kandiduje za PJI Federacije BiH mora biti veća od 1.000.000 KM. Ukupna vrijednost projekta koji se kandiduje za PJI kantona mora biti veća od 500.000 KM ukoliko se projekat definiše na kantonalnom nivou, odnosno 100.000 KM ako se definiše na gradskom ili općinskom nivou.

Uredbom je također propisana prateća dokumentacija koju je podnosilac prijedloga, uz IP obrazac, obavezan priložiti ukoliko je za projekt koji se kandiduje u PJI potrebno finansiranje budžetskim sredstvima, zaduživanje ili izdavanje garancije Federacije BiH, kantona, grada ili općine:

- pozitivno mišljenje resornog ministarstva o usklađenosti projekta sa strateškim okvirom;
- dokumente koji dokazuju stepen pripremljenosti projekta za realizaciju;
- izjavu o pripremljenosti projekta u skladu sa dokumentima prostornog uređenja;
- izjavu da projekat nije u suprotnosti s obavezama preuzetim međunarodnim ugovorima,
- plan investiranja za projekat;
- listu svih postupaka i radnji koje je potrebno poduzeti za izdavanje upravnih akata koji su neophodni za potpunu realizaciju projekta (urbanistička saglasnost, građevinska dozvola, upotrebna dozvola, saglasnosti infrastrukturnih upravitelja, neophodnih sudskih akata i sl.); te
- analizu finansijske sposobnosti krajnjeg korisnika, osim u slučaju da je krajnji korisnik Federacija, BiH, kanton ili općina.

Svi potpuni projektni prijedlozi koji zadovoljavaju kvalifikacijske kriterije da bi, kao kandidovani projekti, bili uključeni u PJI, prolaze postupak ocjenjivanja, bodovanja i rangiranja koje vrše komisije za PJI⁵. Vlada Federacije BiH i svaki od kantona obavezni su imenovati komisiju za svoj PJI. Vlade kantona, odnosno Vlada FBiH odlučuju o sastavu članova svoje komisije.

Nakon što predlagač/podnosilac prijedloga projekta dostavi osnovne podatke o projektu (naziv, strateški cilj, ciljna grupa, mjera učinka, prioritet u odnosu na ostale kandidovane projekte, iznos finansiranja), svaka od komisija, u skladu sa kriterijima i principima propisanim Obrascem za ocjenu prijedloga projekta, vrši analizu i bodovanje kandidovanog projekta. Projektni prijedlozi za koje nije dostavljena relevantna prateća dokumentacija nisu predmet ocjenjivanja od strane Komisije.

Komisija može projektu dati određeni broj bodova po svakom od kriterija (do, Obrascem propisanog, maksimalnog broja bodova), i to:

- relevantost projekta (max 40 bodova), u okviru čega se cijeni;
 - Usklađenost s ciljevima iz strateških dokumenata (do 20 bodova);
 - Usklađenost sa prioritetima i politikom Vlade (do 10 bodova);
 - Jasna identificiranost ciljnih grupa (do 5 bodova); te
 - Rješavanje stvarnih problema ciljnih grupa (do 5 bodova);
- pripremljenost dokumentacije/gotovost projekta (max 15 bodova);
- izvodljivost (max 15 bodova);
 - Usklađenost ciljeva, rezultata i aktivnosti (do 7 bodova);
 - Usklađenost s drugim relevantnim projektima (do 4 boda); te
 - Adekvatnost vremenskog okvira (do 4 boda).
- održivost (max 20 bodova);
 - Poticanje privrednog razvoja (do 5 bodova);
 - Finansijska održivost projekta (do 6 bodova);
 - Institucionalna održivost projekta (do 5 bodova); te
 - Utjecaj na realizaciju drugih projekata (do 4 boda);
- obaveznost i hitnost (max 10 bodova).

Komisije svoj način rada utvrđuju poslovnikom o radu. Na osnovu ocjene Komisije priprema se lista kandidovanih projekata, poredanih od onih sa najvećim prosječnim brojem bodova ka onima sa najmanjim prosječnim brojem bodova.

У Републици Српској Министарство за европске интеграције и међународну сарадњу је задужено за израду листе приоритетних пројеката за секторске листе приоритетних пројеката, у циљу ефикаснијег коришћења расположиве помоћи ЕУ и заступања развојних приоритета Републике Српске. У складу са предметним закључком и улогом коју обавља у процесу европских интеграција, Министарство за европске интеграције и

⁵ Komisiju za PJI FBiH imenuje Vlada FBiH, a svaku od Kantonalnih komisija imenuju vlade tih kantona

међународну сарадњу тренутно је у процесу израде методологије за приоритетизацију инфраструктурних пројеката чија финализација је планирана у трећем кварталу 2018. године.

Уредбом о правилима за одабир, оцјену и утврђивање приоритета пројеката јавних инвестиција Републике Српске („Службени гласник РС,“ број: 66/16) ближе се уређују правила за одабир, оцјену и утврђивање приоритета пројеката јавних инвестиција у Републици Српској. Одредбе ове уредбе примјењују се на јавне инвестиције које се финансирају или суфинансирају из јавних прихода-Буџета Републике Српске, и јавне инвестиције које се финансирају или суфинансирају из кредитних и/или донаторских средстава.

Резултат примјене Уредбе је усвојена Прелиминарна листа приоритетних пројеката за период 2019-2021. Критеријуми и рангирање приоритетних пројеката усклађени су са захтјевима ЕУ и међународних финансијских институција.

Први пут министарства су рангирала пројекте на бази општих и посебних критеријума. Општи критеријуми су:

- усклађеност са стратешким циљевима;
- ниво расположиве техничке документације;
- финансијска исплативост пројекта;
- институционална оспособљеност за реализацију пројекта; и
- утицај реализације пројекта на друштво и околину.

Посебне критеријуме је по потреби додавало ресорно министарство и односили су се на спремност пројекта. У БиХ је припремљена листа инвестиционих пројеката само за сектор транспорта, а у току је ажурирање исте на свим нивоима власти. Поред тога, у БиХ је у току израда листе приоритетних пројеката за сектор животне средине.

Odlukom o metodologiji za identifikaciju, izbor i praćenje projekata broj 01.11-1031DS-15/14 od 24.10. 2014. godine Vlada **Brčko Distrikta BiH** uređuje postupak identifikacije, izbora, praćenja projektnih ideja i finansiranje projektnih prijedloga u tijelima javne uprave i institucijama Brčko distrikta., kao i kriteriji i postupak ocjene projektnih ideja.

Prema navedenoj odluci, identifikacija i izbor projekata se vrši na osnovu strateških dokumenata Distrikta, a u cilju učinkovitog učešća Distrikta u programiranju i realizaciji projekata iz fondova Evropske unije.

Faze u postupku identifikacije i izbora projekata su:

- identifikacija prioriternih projektnih ideja;
- razrada projektnih ideja;
- odobravanje projektnih prijedloga;
- finansiranje projektnih prijedloga; te
- praćenje realizacije projektnih prijedloga.

Evalacioni odbor, koga imenuje Vlada Distrikta vrši identifikaciju prioriternih projektnih ideja, predlaže listu prioriternih projektnih ideja, vrši ocjenu projektnih ideja i prati njihovu realizaciju.

Kriteriji na osnovu kojih se vrši prioritizacija projekata su

- značaj projekta za realizaciju strateških ciljeva Distrikta;
- značaj projekta u odnosu na stanovništvo Distrikta;
- značaj projekta za gospodarski razvitak Distrikta; te
- provodljivost projekta.

Odluku o listi prioriternih projektnih ideja, na prijedlog Evaluacionog odbora, donosi Vlada Distrikta jednom godišnje, do 15. decembra.

Ocjenjivanje i rangiranje projekata vrši se u skladu sa propisanim kriterijima, i to:

- kvalitet sadržaja i potpunost izrađenosti projektne ideje
 - važnost:
 - unapređenje životne sredine;
 - povećanje socijalne uključenosti;
 - povećanje ekonomske konkurentnosti;
 - povećanje zaposlenosti;
 - doprinos evropskim integracijama;
 - usklađenost sa drugim projektima; te
 - rangiranje u odnosu na ostale projekte;
 - metodologija i izvedivost:
 - usklađenost ciljeva, rezultata i aktivnosti;
 - prikladnost izabrane metodologije;
 - izvedivost; te
 - adekvatnost vremenskog okvira;
 - održivost rezultata projekta:
 - institucionalna održivost;
 - finansijska održivost;
 - održivost na razini politika; te
 - održivost životne sredine;
 - proračun projekta i odnos troškova i učinaka
 - hitnost projekta
 - pripremljenost projekta;
 - ocjena pripremljenosti projektne ideje; te
 - pripremljenost projektne dokumentacije.

21. (38) Navedite koje mjere koristite za izgradnju administrativnih kapaciteta i pomoć za korisnike i ukoliko postoji potreba za njihovim povećanjem, opišite kako namjeravate to učiniti.

Процеси програмирања ИПА 2 су показали да је капацитете институција за програмирање ИПА у БиХ потребно унаприједити, како у погледу број ангажованих особа, тако и у погледу знања и компетенција, на свим нивоима власти у БиХ. У складу са тим, организују се обуке у вези са процесом реализације финансијских инструмената ЕУ, а на располагању су и обуке и радионице које организује ЕУ.

22. (39) Које конкретне mjere postoje za provedbu i osiguranje transparentnosti i za organizaciju širokih partnerstava? (vidi i pitanje 24). Da li se konsultujete sa drugim zemljama ili razmišljate o drugim programima kako biste se upoznali sa najboljom praksom u ovoj oblasti?

Nismo u mogućnosti u ovom trenutku dostaviti odgovor na ovo pitanje zbog nedostatka sveobuhvatnih informacija.

23. (40) Pobrojite i ukratko opišite trenutne aktivnosti informisanja i obavještavanja javnosti koje ste naveli u odgovoru.

Direkcija za evropske integracije u skladu sa svojim strateškim komunikacijskim dokumentima priprema akcione planove i planira aktivnosti vidljivosti procesa evropskih integracija i EU fondova. Aktivnosti se implementiraju sa ciljem podizanja svijesti i znanja o procesu evropskih integracija i fondovima EU, projektima koji se iz njih finansiraju i njihovom utjecaju i značaju za građane Bosne i Hercegovine. Trenutno se provode sljedeće aktivnosti: aktuelne informacije se objavljuju na internet stranici DEI-a i na društvenim mrežama, održavaju se treninzi za državne službenike na svim nivoima vlasti, planirana je priprema brošura o uspješnim projektima i o IPA II, intenziviraće se saradnja sa Delegacijom EU u BiH na vidljivosti EU fondova, planirano je organizovanje okruglih stolova i predavanja na temu procesa evropskih integracija i EU fondova, nastaviće se saradnja sa medijima i redovno slanje saopštenja za medije itd.

Kad je riječ o programima teritorijalne saradnje, na nivou svakog programa izrađuje se komunikacijski akcioni plan koji definiše mjere informisanja javnosti i kroz koji se planiraju konkretne aktivnosti kao što su: informativni i promotivni skupovi/konferencije, izrada i distribucija promotivnog materijala, redovno ažuriranje programskih i drugih relevantnih stranica, itd.

Navedene aktivnosti informisanja i obavještavanja javnosti finansiraju se iz programskih sredstava kroz projekte tehničke pomoći i uz podršku zajedničkih tehničkih sekretarijata (JTS/JS).

U Federaciji BiH, Brčko distriktu BiH i kantonima aktivnosti informisanja i obavještavanje javnosti u vezi sa provedbom sredstava iz fondova EU vrše se putem Direkcija za evropske integracije koja priprema akcione planove i planira aktivnosti vidljivosti procesa evropskih integracija i EU fondova. Također, sve vlade putem svojih ureda za evropske integracije iu službi za odnose sa javnošću informišu javnost o ovim aktivnostima.

У Републици Српској, Влада Републике Српске и сва министарства имају Службе за односе са јавношћу које у сарадњи са представницима институција задуженим за спровођење финансијских инструмената и програма ЕУ, у складу са смјерницама за информисање, информишу јавност у вези са спровођењем средстава из фондова. С обзиром на то да је у БиХ у примјени директни систем за реализацију фондова Европске уније информисање се спроводи у складу са расположивим информацијама. Министарство за економске односе и регионалну сарадњу организује информативне догађаје за представнике републичких органа управе, јавних и приватних предузећа, невладиних организација, академске заједнице и других потенцијалних апликаната о могућностима које пружају финансијски инструменти ЕУ. На интернет страници Министарства за економске односе и регионалну сарадњу објављују се актуелне информације из процеса европских интеграција, обавјештења о отвореним позивима за достављање пројектних приједлога, те документи и презентације расположивих програма ЕУ. Министарство за економске односе и регионалну сарадњу редовно обавјештава потенцијалне апликанте из своје базе корисника о свим отвореним позивима у оквиру Програма ЕУ, програма прекограничне и транснационалне сарадње и других фондова ЕУ који су на располагању Републици Српској/БиХ. Поред тога, Министарство за економске односе и регионалну сарадњу организује обуке за представнике републичких органа управе, јединица локалне самоуправе, јавних установа и предузећа, привредних друштава и других потенцијалних апликаната у вези са процесом програмирања и спровођења финансијских инструмената ЕУ и могућностима за апликанте из Републике Српске.

V. MONITORING I EVALUACIJA

Nema dodatnih pitanja.

VI. FINANSIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA

24. (43-45) Objasnite ukratko ulogu Ministarstva finansija i trezora BiH u provedbi i potvrđivanju rashoda kada je zajedničko upravljanje programima EU u pitanju.

Bosna i Hercegovina učestvuje u tri transnacionalna programa suradnje: Interreg Danube, MED i ADRION. Pored toga učestvuje i u Interreg CBC Hrvatska–BIH-Crna Gora i CBC Srbija–BIH. U skladu sa regulatornim zahtjevima BiH je uspostavila Tijelo za kontrolu u Ministarstvu financija i trezora BiH koje je ovlašteno za kontrolu, verifikaciju i certificiranje troškova projektnih partnera iz BiH. Službenici vrše administrativnu kontrolu prijavljenih troškova u periodičnim izvještajima o napretku projektnih partnera, te izdaju Potvrde o ispravnosti troškova kako bi oni bili refundirani od strane programskog budžeta. Troškovi se provjeravaju u smislu prihvatljivosti u skladu sa projektnim budžetom, programskim pravilima i zakonodavstvom u BiH. Službenici vrše i provjere kod projektnih partnera na licu mjesta. Za ovjeru i izdavanje Potvrda o ispravnosti troškova partnera iz BiH odgovoran je rukovoditelj Tijela za kontrolu. Svi ovi poslovi u programima 2014-20 (izvješćivanje, kontrola i ovjera troškova, nadzor) rade se u posebnim elektroničkim sustavima (eMS) uspostavljenim za pojedine programe.

25. (49) Dostavite informacije koje nedostaju iz Republike Srpske.

У складу са чланом 18. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору **Републике Српске**, интерна ревизија у субјекту из јавног сектора се успоставља на један од следећих начина:

- Организовањем посебне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру субјекта, која је непосредно одговорна руководиоцу (чиме се обезбјеђује независност); те
- Обављањем интерне ревизије од стране Централне јединице за интерну ревизију успостављене у оквиру Министарства финансија, за субјекте који не испуњавају услове за организовање посебне организационе јединице.

У складу са чланом 22, став 2 Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске у јединици за интерну ревизију у субјектима јавног сектора Републике Српске, запошљавају се минимално два интерна ревизора у које се уброяју и они који су на обуци.

На дан 31.12.2017. године, укупно 41 субјекат из јавног сектора Републике Српске је успоставио интерну ревизију на начин да је формирао јединицу за интерну ревизију или запослио једног интерног ревизора.

Од укупно 41 субјекта јавног сектора Републике Српске који имају успостављену интерну ревизију на дан 31.12.2017. године, у 28 субјеката (27 плус ИРБ РС) јединица за интерну ревизију је организована у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, а укупан број систематизованих радних мјеста на 31.12.2017. године, у 27 субјеката (без ИРБ-а) који су успоставили јединицу за интерну ревизију у складу са Законом, износи 77, док је укупан број попуњених радних мјеста на 31.12.2017. године, у 27 субјеката који су успоставили јединицу за интерну ревизију у складу са Законом, а износи 60. Укупан број непопуњених систематизованих радних мјеста износи 17 и то у следећих 16 субјеката са успостављеном јединицом за интерну ревизију:

Од укупно 27 субјеката у којима је успостављена јединица за интерну ревизију, у 23 субјекта је запослен и именован руководиоца јединице за интерну ревизију. Од укупно 23 субјекта у којима је именован руководиоца јединице за интерну ревизију, 17 субјеката је тражило сагласност ЦЈХ РС за именовање руководиоца. Од преосталих 6 субјеката, 3 субјекта је именovalo руководиоца јединице за интерну ревизију али није тражило сагласност за именовање од ЦЈХ.

Од укупно 23 субјекта која су именovala руководиоца јединице за интерну ревизију, у 18 субјеката запослени руководиоци испуњавају услове за обављање послова у складу са чланом 43. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, у 2 субјекта запослени руководиоци не испуњавају потребне услове.

13 субјеката из јавног сектора Републике Српске су успоставили интерну ревизију запошљавањем једног интерног ревизора и ових 13 радних мјеста је попуњено.

VII. POSTOJANJE STATISTIKE I KORIŠTENJA STRUKTURNIH/KOHEZIONIH FONDOVA

26. (55) Navedite koji su podaci dostupni na opštinskom nivou u Republici Srpskoj?

На градском/општинском нивоу у Републици Српској, доступни су сљедећи подаци:

становништво

- Становништво према старости и полу по петогодишћима, Попис 2013.;
- Становништво према етничкој/националној припадности и полу, Попис 2013.;
- Становништво према вјероисповијести и полу, Попис 2013.;
- Становништво према матерњем језику и полу, Попис 2013.;
- Становништво старо 15 и више година према законском бројчном стању и полу, Попис 2013.;
- Женско становништво старо 15 и више година, према укупном број живорођене дјеце, Попис 2013.;
- Становништво старо 10 и више година према писмености и полу, Попис 2013.;
- Становништво старо 10 и више година према компјутерској писмености и полу, Попис 2013.;
- Лица са потешкоћама, према врсти потешкоће и полу, Попис 2013.;
- Домаћинства према број чланова, Попис 2013.;
- Домаћинства која обављају пољопривредну дјелатност, Попис 2013.;
- Породице према типу и број чланова, Попис 2013.; те
- Процјене становништва - средином године.

витални догађаји

- Рођени;
- Умрли;
- Природни прираштај;
- Умрла одојчад; те
- Склопљени и разведени бројкови.

унутрашња миграциона кретања

- Број досељених/одсељених у градове/општине; те
- Миграциони салдо.

Запосленост, незапосленост и плате

- Радно способно становништво према статусу у активности и полу, Попис 2013.
- Просјечне нето плате;
- Просјечне бројто плате;
- Запослени по полу;
- Запослени по подручјима КД; те
- Лица која траже запослење.

Буџет локалне самоуправе

- Приходи и примици буџета; те
- Расходи и издаци буџета.

Инвестиције

- Остварене инвестиције у стална средства према дјелатности инвеститора; те
- Остварене инвестиције у нова стална средства према карактеру изградње и техничкој структури.

Цијене

- Просјечне потрошачке цијене у градовима; те
- Индекс просјечних потрошачких цијена.

Пољопривреда и рибарство

- Површина и производња ратарских култура;
- Производња воћа;
- Ораничне површине према начину коришћења;
- Бројно стање стоке по појединим врстама и категоријама стоке; те
- Производња појединих анималних производа (млијеко, јаја, вуна, мед).

Шумарство

- Пошумљене површине и посјечена дрвна маса.

Животна средина

- Јавни водовод и канализација.

Грађевинарство

- Зграде према број станова, Попис 2013.
- Станови према број соба и површини, Попис 2013.
- Број површина станова према намјени коришћења; те
- Вриједност извршених радова према врсти грађевинских објеката и стамбена изградња.

Туризам

- Доласци и ноћења туриста.

Саобраћај и везе

- Регистрована возила, крај године; те
- Дужина путева.

Обројазовање

- Становништво старо 15 и више година према највишој завршеној школи и полу, Попис 2013.
- Предшколско васпитање – број установа и број дјеце;
- Основне и средње школе, број школа и број ученика, почетак школске године;
- Уписани студенти према општини пребивалишта;
- Уписани студенти према сједишту високошколске установе;
- Дипломирани студенти према општини пребивалишта; те
- Дипломирани студенти према сједишту високошколске установе.

Култура и умјетност

- Биоскопи, број биоскопа, приказаних филмова и број посјетилаца;
- Позоришта, број позоришта, представа, сједишта и број посјетилаца;
- Радио станице, број станица и врсте емитованог програма;
- ТВ станице, број станица и врсте емитованог програма; те
- Музеји, број музеја, број изложби и посјетилаца.

Здравство

- Здравствени радници са високом стручном спремом.

Социјална заштита

- Малољетна лица – корисници социјалне заштите; те
- Пунољетна лица – корисници социјалне заштите.